

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četr leta 1 K. Za druge države stane K 5:60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrstno 10 vin, če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnštvo se nahaja na pristavi gospoda K. Floriana v »Zvezdi«. — Upravnštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vratajo.

Mesečna priloga:

„Slovenski Tehnik“.

Skrbimo za ljudsko izobrazbo!

Boj med narodi kakor tudi med posamezniki za gospodarsko premoč je gotovo poleg sredstev, ki jih nudi narava, dežela ali kraj, odvise mnogo od izobrazbe ljudstva samega. Podjetnost in izobrazba sta navezani druga na drugo, le težko je v današnji dobi brezobzirne konkurence uspevati v gospodarstvu, bodisi tudi kot kmet ali obrtnik, če nedostaje strokovne pa tudi splošne izobrazbe.

Zato pa tudi mora biti naloga vsake napredne stranke, da deluje z vsemi silami na tem večjo izobrazbo posameznih slojev naroda. Žalibog moramo priznati, da se pri nas Slovenci še premalo zavedamo te naloge; zato smo pa tudi ponajveč le tujem za pomočnike, težake — delo naših rok se večinoma izteka v blagajne nemških ali italijanskih močnežev, naša dela nadzorujejo tuji pazniki, naravne sile naših krajev izrabljajo tuji inženirji, ker jih mi ne poznamo ali ne znamo rabiti...

Dovolj gimnazij imamo po slovenskih krajih, toda naši sinovi, ki so jih obiskovali ali jih obiskujejo, so pač sposobni za lemenat in za poklice, ki ne zahtevajo posebnih praktičnih spremnosti, smisla za gospodarsko podjetnost se gotovo v gimnazijah ne pridobi.

Skrbimo v prvi vrsti, da dobimo razne strokovne šole. V vsakem okraju na Gorenjskem (n. pr. v Kamniku, Škofji Loki in Radovljici) bi se morala osnovati tudi meščanska šola. Človek se mora prijeti za glavo, če pomisli, da na Jesenicah, kjer obiskuje ljudsko šolo kakih 1000 otrok, kjer je najbolj razvita industrija na Kranjskem, kjer se skoro vsak teden otvori nova obit ali trgovina, nimajo niti večerne obrtno-nadaljevalne šole.

Če bi kraj stal na Češkem, bi bili gotovo tu dve meščanski šoli (moška in ženska) in še višje strokovno izobraževališče. Nobena žrtev s strani države, dežele ali tudi občine ne sme biti prevelika, če se s tem občanu podeli prilika, da uspešneje konkurira v boju za obstanek.

Poleg snovanja strokovnih šol moramo tudi na drug način siliti zlasti mladino, da svoje znanje, ki si je je pridobila v ljudskih šolah, vedno spopolnjuje v splošnem in da se vsak v svoji stroki se bolj izobrazuje. Kmetijski poučni tečaji, večerni zimski kurzi, vse to je pri nas na Gorenjskem skoraj neznano. Koliko bi se še dalo doseči pri sadjarstvu, perotininarstvu, posebno še pri živinoreji na Gorenjskem, ko bi se vsega poprijeli bolj racionalno, s premislekom! Pa manjka učiteljev zato, manjka tudi vzglednih kmetij. Celo poljedelski potovalni učitelj se le vsake svete čase pokaže na Gorenjskem.

V »Gorenjcu« smo že parkrat opomnili, da bi bilo tako poučen kak izlet v Švico, tudi

na Tirolsko ali Solnograško, kjer bi naši gorenjski hotelirji, župani in tajniki letoviških občin, pa tudi druge od prometa s tuji več ali manj odvisne osebe videle, kako se privabi in na kraj priveže bogatega tujca.

V vsaki občini bi se morala dalje ustanoviti ljudska knjižnica, za katero bi prispevati morale s primernimi zneski občine, razni denarni zavodi, tovarniška podjetja itd. Učitelji naj bi že v višjih oddelkih ljudskih šol učence pripravljali na to, da ne vržejo knjig pod klop, ko zapuste šolske prostore.

Poučna predavanja bi se morala vršiti v mestih in vaseh. Ta predavanja naj bodo umljiva poslušalcem, gledati se mora, da se predava tudi zanimivo, da privabijo predavalci vedno več poslušalcev in s tem širijo duševno obzorje narodovo.

Se več sredstev za povzdigo narodne izobrazbe bi lahko našeli, toda za danes zastonj to. Merodajne faktorje zlasti deželo in občine pa tudi posameznike opozarjam, da se čimprej sistematicno lotijo velikega dela popolnejše izobrazbe narodnih mas!

Dopisi.

Iz Tržiča. Kakor smo že omenili, nameščamo tu ustanoviti društvo perotininarjev in rejcev vseh malih domačih živali. Žalibog oglašilo se je dosedaj le malo zunanjih gospodinj in gospodarjev članom namerovanega društva. Kljub temu nam ni upadel pogum.

PODLISTEK.

Nova železnica na Koroškem.

Ta železnica bode širjemu svetu odkrila lepoto najzavednejšega dela koroškega slovenstva, lepega Roža*) in bi se pravčno lahko imenovala Rožka železnica.

Že v Beljaku, kjer se nova proga loči od stare Šmihel-trbiške, uživamo krasen pogled na Karavanke od belopeških vrhov dolni do visokega Obirja, v sredi dolge črte pa stoji veličastno skalovje gore Jepe**) ali Kom-a, pred njo pa istotako skalnata rebra

kažočo Komico, ki jo Nemci imenujejo »Türkenkopf«, ker ima skalovje podobo Turka s kratko židovsko brado in čopatim fesom na glavi. Toda onkraj reke Zilje pred Blaškim jezerom se razprostira temni gozd Dobrava, o katerem pripoveduje ljudstvo marskako povest.

Na severnem bregu Drave pa prične ob zahodnem koncu Osojanskega (Osojskega) jezera pri veliki razvalini Lanjskranji pogorje Ture, ki gre

Vhod v karavanški predor Podrožčico.

*) Slovenci ta del Koroške imenujemo »Roža« (m.) »Rozna dolina«. Kar se čita večkrat po časnikih, je skrpučano iz nemške predstave »Rosental«.

**) Tu za to goro ima časniška slovenščina svoje posebno ime »Kepa«, ki se pa nikjer ne govori med priprstnim narodom. Nemško ime je »Mittagskogel«.

ampak smo šli krepko naprej, tako da danes lahko poročamo, da so društvena pravila že predložena vladi in da se društvo osnuje takoj, kakor hitro bodo pravila potrjena, kar bodoemo pravočasno naznani v vseh slovenskih časopisih. Glede predloška in predloga o nameravanem delovanju društva navajamo koncem glavne poteze predloženih pravil ter vabimo se enkrat vse slovenske in slovanske gospodinje in gospodarje, da se priglase v največjem številu članom društva ter pridejo k ustanovnemu in obenem prvemu glavnemu društvenemu shodu, tako da bode število udeležencev zbudilo spoštovanje nasprotnikov na pram nas, in nam potem saj ne bodo mogli očitati, da Slovenci ne dosežemo ničesar. Torej na noge, združite se in delujte v svojo korist in skupni blagor slovenskega kmetovalca. Predložena društvena pravila razpadajo v devetero glavnih točk, katere obsegajo skupno 37 paragrafov. Glavne točke so: 1.) Ime in namen društva; 2.) pripomočki k namenu; 3.) članstvo; 4.) pravica članov; 5.) dolžnost članov; 6.) predsedništvo; 7.) dolžnosti in pravice predsedništva; 8.) seje in 9.) splošne določbe. Glavni namen društva, katero bode imelo ime: «I. slovensko društvo perotninarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Tržiču», je, delovati na to, da se reja vseh malih domačih živali po moči povzdigne in vpelje po vseh slovenskih deželah in pokrajnah; ustanavljati podružnice in društvene postaje za čistokrvno perotnino in plemenjake malih domačih živali; urejevali shode, predavanja, poučne izlete i. t. d. po vseh slovenskih krajih; napravljati razstave in obiskovati tuje razstave v svrhu pouka; urediti si društveno knjižnico kakor tudi svoje lastno glasilo; uporabljati skupne društvene objave za prodajo in nakup vseh za rejo potrebnih predmetov i. t. d. Društvo obstoji iz rednih, podpornih in častnih članov. Redni člani volijo 6 rednih članov in podporni člani enega podpornega člana v predsedništvo, katero ima potem dolžnost društvo brezplačno po pravilih voditi ter po moči društvu pripometi do krepkega razvoja; ima pa tudi pravico natančno uporabljati vse uredbe pravil. Dolžnost članov je redno in točno obiskovati seje, shode, izlete i. t. d.; redno in točno plačevati udnino, katera znaša letno 4 K in pa 2 K vstopnine, sodružno medsebojno sporazumljene v vseh društvenih zadevah. Njih pravice pa so, brezplačno uporabljati vse društvene uredbe, prosi za podeljenje društvene postaje za perotnino ali pa plemenjake malih domačih živali;

prost vslop k vsem shodom, sejam, predavanjem, izletom, razstavam i. t. d.; znanja vstopnina za razstavljeni predmete; brezplačno uporabo skupnih društvenih objav glede prodaje in nakupa za rejo potrebnih živali in predmetov i. t. d. i. t. d. Društveno leto prične se vedno s 1. januarjem izvzemši prvo leto, katero se prične s prvim glavnim shodom po potrjenju društvenih pravil. Udnino plačati je lahko v dveh obrokih, in sicer vedno v mesecih januar in julij. Vstopnino je plačati s prvim polletnim doneskom. Vsako leto se vrši v Tržiču ali pa v okolici redna občna seja. Vsak mesec se pa vrše društvene seje, v katerih se bodo razpravljale vse društvene zadeve, prirejevala predavanja i. t. d. Te mesečne seje vrše se lahko v vsakem slovenskem kraju, ako to zahteva najmanj 5 tam prebivajočih članov. Po sklepnu redne občne seje, urejevale se bodo razprave, katere se lahko vrše v vsakem večjem slovenskem kraju na zahtevo redne občne seje, drugače vedno v Tržiču ali pa v Ljubljani in njih okolici. Bilo bi predolg, ko bi hoteli se nadalje podrobno razkladati namen društva, katerega se bodo lahko natančno posnelo iz društvenih pravil, katere dobi vsak član brezplačno, kakor tudi pri ustanovnem shodu, kjer se bodo pravila natančno razložila. Kot izkaznico za uporabo vseh društvenih zadev dobi vsak član pri vstopu, oziroma vplačanju prve polovice doneska društveno vstopnico. Upamo, da bodo vse cenjene gospodinje in gospodarji vsaj glavni namen društva, njega delovanje, pravice in dolžnosti posneli iz predstoječega, in da se bodo sedaj v mnogobrojnem številu oglašili k pristopu društvu ter se udeležili kolikor mogoče ustanovnega shoda. Bodite naše glasilo sedaj in vedno: V slogi je moč, in krepko naprej v blagor vsem slovenskim gospodinjam in gospodarjem. Vsem že pristopivšim in bodočim članom krepki — perotninarski pozdrav!

Sklicatelji.

Iz Selca. «Fantje bežite, dekleta gredo!» Ta usodepolni izraz je veljal v nedeljo dne 30. septembra za selška dekleta, ko nas je javno raz lece sramotil naš prečastiti gosp. Bajec, to pa vsled tega, ker smo se parkrat zasukale v neki gorski vasi. Na ples so nas vabilo samo Bajčevi privrženci, zato nismo slutile nič hudega. V Marijino družbo smo se vpisale le pod tem pogojem, da bi nas svarili, ako katera napravi kako napako, in sicer pri shodi naše družbe, nikakor pa ne vprito vseh poslušalcev, da so potem morale biti osramočene vse Selčanke in še celo tiste,

ob severnem bregu vrbskega in celovškega jezera*) do reke Glane. Kako poldrugo uro oddaljen gleda iznad velikega ovinka reke Drave grad Bernberg, za njim na hribu že čisto ob horizontu cerkev sv. Jurja na Strmcu, od katerega je najlepši razgled po jezeru do Celovca in po vsem Rožu ter proti zahodu mimo Blaškega jezera daleč v Ziljsko dolino in mimo Bjeljaka v nemško dravsko dolino; pod tem «Velikim» Strmcem leži na prijaznem hribu nad Vrbo vleposestvo Mali Strmec, kjer je izdihnil blagi naš nepozabni Lendovšek. Med Št. Jurjem in Kostanjami**) pa štrle v nebo razvaline Ahelberg, Strmec, Stav, Črni grad in Hovart.

Na severni strani Osojskega jezera se dviga 1910 m visoko široka O s o j š c i a. Druge sosedne vrhove, med katerimi je najvišji Vogljanik, zakriva severno blizu Beljaka

*) Ljudstvo nima za to največje jezero koroško drugega imena nego »Jezero« (n. der See), gornji del zase se pravi Vrbsko jezero (Veldener See), spodnji pa celovško jezero (Klagenfurter See). Nemška beseda »Wörter See« je umetno skovana za vse jezero, pomni nunčič samo vodo okoli boje poti »Otoka«.

**) Kostanje ne »Gozdanje«, kakor je prekrstil neki jezikoslovec-nebodigatreba, se imenuje ta vas. Nemško »Kästenberg« je pravilna prestava.

katere on bolj odlikuje od drugih. Sedaj ni vedel, kaj bi storil, naposled je neko Selčanko izključil iz Marijine družbe. Vprašanje nastane sedaj: Iz kakšnega vzroka? Mogoče zato, ker se je v zakotni hiši parkrat zasukala, in sicer v gorski vasi, kjer ni tako greh plesat kakor Selcih. Častiti gospod Bajec naj pa tudi ve, da smo se hotele ravnat po njevem vzgledu, samo ta razloček je, da smo me prisile domov ob solnčnem zahodu, gosp. Bajec pa hodi s Češnjice pri luninem svitu, kajti pregovor pravi: Beseda miče, vzgled vleče. Vsak poslušalec je dne 30. septembra moral in tudi smelo lahko trdil, da takega sramotenja ni izustil še noben duhovnik vprito toliko poslušalcev. Me dekleta, ki smo izven družbe, torej ne pod Bajčevim nadzorstvom, pravimo, da se v cerkvi **mora** oznanjevali božja beseda, ne pa sramotiti ljudi. Pravi Kristusov naslednik gotovo ne bi smel storiti kaj takega. V takem slučaju ne moremo ubogati gosp. kapelana, pa tudi ne ravnat se po njem.

Zavedne Selčanke.

Iz Velesovega in okolice. Dne 21. januarja je g. Kalimir pridigoval, da je kupil na semnju bolno in jalovo kravo. Ali je mogoče mislil, da je na semnju ali na kakšnem shodu in da ga poslušajo kakšni klerikalni backi. Torej naj si drugič take stvari prihrani za kakšen shod. Ako si je kupil slabo kravo, nismo mi popolnoma nič vzrok tega. — Dne 24. februarja je v Adergasu na smrt zbolela Marijana Bider. Ker se je bilo batiti, da kmalu umre, je poslala svojega sina k župniku, naj bi jo prišel previdit. Toda župnik ni hotel iti; potem gre ponj cerkovnik, pa tudi ta ga ne vzdigne. Slednji gre ponj g. zdravnik Mayr in ta ga šele po dolgih prošnjah in grožnjah prisili, da gre s svetimi zakramenti k bolnici. Ker je bilo ob koncu meseca, si ne moremo druzega misliti, ker je luna takrat pojema, a, kakor da nalašč iz nagajivosti ni hotel iti k bolnici. Svetujemo mu pa, naj drugič opusti tako nagajivost, ker drugače bomo prisiljeni nastopati direktno, ne po časopisih dalje. — Dne 30. septembra, v nedeljo, je bilo oznanjeno, da bode v četrtek, t. j. 4. oktobra maša zjutraj ob šestih. V četrtek gredo ljudje ob šestih k maši, čakajo od 6. do 7. ure, pa g. Kalimira ni v cerkev, da bi mašeaval. Zvezcer pa se je pripeljal domov, odkoder je odšel zjutraj na vse zgodaj. Kdaj, kje in ali je sploh mašeaval določeni dan g. Kalimir? Naj bi nam blagovolil g. Kalimir na to vprašanje odgovoriti. — V nedeljo, t. j. 30. septembra je bilo v Olševku žeganje. Ker pa neki go-

nad Št. Lenartskim jezerom stoječa Št. Ožbaltka gora s cerkvijo na vrhu. Zahodno od nje se pa vrste Mali Vogljanik, Ampržiča in Mernik.

Med Dravo in Ziljo stoji med Topličami ter Rudolomom in Nemškim Plajrgrom gora R u d n i k , v kateri se najdejo velikanske množine svinčene rude. Nad Plajrgom leži dolgi in široki skalnatni hrust Dobrāč (2176 m) s »slovensko« in »nemško« cerkvijo na vrhuncu, mimo njega pa gledata čez Karavanke sem na Koroško velikana Julskih planin Mangart in Triglav, ki se vidita, kamor seže slovenska zemlja proti severu in zapadu.

Dalje prih.

M u h e.

Molitev je pomagala.

Bohinjski klerikalni kmetič imel ob jezeru je svet, ki mu visoko poskočila je vrednost v teku zadnjih let.

Bogate tuje zdaj bo vozil že lezni konj v bohinjski kot, kjer dom poleten si postavil mnog imeniten bo gospod.

Kdor pa zidati hoče hišo, imeti mora svet najpred, pa naj že plača z bakrom, srebrom al' z zlatom vsako zemlję ped!

In prišel h kmetiču je znanec ter mu ponudil za zemljó ob jezeru primerno svoto, a kmet ga zavrnè takó:

«Ti ptič prebrisan si, ki dražje rad svet moj bi naprej prodal: zato počakaj, da pobaram, kaj zanj kdo drugi bi mi dal!»

Odšel je znanec, kmet bohinjski pa kmalu je pričakal dné, ko stopil v bajto je goriški gospod in njega hčerki dve:

Objezerski svet rad bi kupil, da vilo bi postavil nanj, a kmetu manj za svet ponudi kot prvi kupec dal bi zanj.

Kmet trd je in nič ne odjenja, in tudi kupec za mošnjó tiči se, da vsi mislili so, da s to kupčijo nič ne bo.

stilničar ni hotel obljubiti, da na žegnanje ne bo imel godbe, ni bilo maše. Hudomušni Olševčani pa pravijo sedaj, da bodo morali šenčurskemu župniku odrezati črevo, ki vodi v želodec, kakor so mu odrezali ono, ki vodi iz želodca in mu pridejati manjšega, ker v Olševku ne bode dobili druge leto nič bire in bo torej zadostovalo manjše črevo. Ali pa naj bi mu dolični krojač, ki mu dela obleko, naredil manjše žepe. Vsevidec pl. Vsevidec.

Z Bohinjske Bistrici. Že 1. avgusta letos se je pričela po naši novi železnici prevažati tudi pošta. Naš poštni urad vsaki dan redno oddaja pošto na naši postaji, zato je bilo po vsej pravici pričakovati, da se na naši postaji razobesi tudi poštni nabiralnik. Pa ga še do danes nimamo. Temu krije je sledič, a zanimiv slučaj, ki zasluži, da se žnjim peča širša javnost. Poštno ravnateljstvo v Trstu je v ta namen že pred precej dolgim časom na naš poštni urad odposlalo poštni nabiralnik z ukazom, da se razobesi na primerem prostoru naše postaje. Naš poštar je hotel, da čimprej ustreže želji poštnega ravnateljstva, zato je poslal našega ključavnica z nabiralnikom na postajo. Ta je po navodilu poštarja Bevca vprašal našega postajnačelnika Ravtarja, kje ima razobesiti nabiralnik, na kar mu je na ponižno prošnjo Ravtar osorno in surovo odgovoril: Prej ga ne boste razobesili, predno Bevc sam ne pride k meni in me prosi za dovoljenje. Tukaj sem jaz gospodar, ne pa Bevc! — Tako se pa seveda naš poštar ni hotel ponižati, čeprav bi bil moral kot olikan gospod sam toliko razumeti, da je postajnačelnik kot prvi zastopnik drž. železnice tudi pravi gospodar na naši postaji. Ker pa poštarja ni bilo h postajnačelniku, še do danes na naši postaji ni poštnega nabiralnika. To pa ne bo šlo tako naprej, da bomo drugi Bohinjci in tuji trpeli zavojo dveh trmastih gospodov.

Omenimo naj še to, da je pri nas naš pravi župan župnik Pibar, domisljavi Ravtar pa njegov namestnik, ki kot tak skoro vedno poseda v farovž. Ta Ravtar je že tudi nam mirnim in potrežljivim Bohinjcem skrajno preseda in se pravzaprav nič ne čudimo, če se naš sicer nekoliko trmoglavi, a drugače pa vendor miroljubni poštar Bevc prav nič ne more razumeti z Ravtarjem. Pa kaj nas to briga, kar imata ta dva gospoda med seboj! Tem potom pozivljamo poštno ravnateljstvo v Trstu, da tukaj ukrene potrebne korake in enkrat k nam pošlje novega poštnega komisarja — menimo, da mu je ime Medic —

Kar zazvoni zvon vaške cerkve,
gospod in njega hčerki pa
tako lepo začno moliti,
da kmet je ginjen v dno srca.

Bohinjca sveti strah pretrese,
solzé tekó mu iz očí,
potem vsekne se in roko
pobožnim gostom pomoli:

«Ker tako dobro ste kristjani,
se tudi jaz grdil ne bom;
kar prav vam zdi se, pa mi dajte
za njivico za jezerom.» **G-i.**

Šolska radovednost.

Profesor: Nadebud! Odkod prihaja podnevi svetloba na našo zemljo?

Učenec Nadebud: Od stvarjenja.

Profesor: Kako to?

Učenec N.: V «Katekizmu» in v «Zgodbah sv. pisma» se bere: Prvi dan Bog reče: «Bodi svetloba», in bila je svetloba. Ta svetloba zdaj razsvetljuje tudi našo zemljo.

Profesor: Zakaj pa je bilo danes ponocni tako temno?

in da on napravi red. Zakaj pa je tudi omenjeni poštni komisar? Menda zato, da skrbijo za red. Železniško ravnateljstvo v Trstu pa ponizo prosimo, naj pouči Ravtarja, da se nima vtikati v naše občinske razmere, ker te se bodo znali že sami spraviti v red. On naj pometa pred lastnim pragom, kjer ima dovolj posla. Je že križ, če imamo takega župana, katerega vodita Pibar in Ravtar. Tudi na prečastitega gospoda knezoškofo se obracamo s prav ponižno prošnjo, da našemu župniku ukaže, naj se malo manj vtika v občinske stvari, ki ga brigajo toliko, kakor lanski sneg. Toda prepričani smo, da bode naša prošnja brezuspešna, ker zanj veljajo le besede, katere je izpregovoril nekoč v nekem župnišču na Dolenjskem: Mi pa ostanemo, kakor smo b'li.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos **81.979 udov**, to je 1593 manj, nego prejšnje leto. Nazadovali smo torej nekoliko, a vendor se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini. Naj bi ostalo i v bodoče tako!

Razmerje udov po posameznih škofijah, oziroma krajih nam kaže ta-le pregled:

1. Goriška nadškoftija	9215 (— 221) udov
2. Krška škoftija	6178 (— 265) *
3. Lavantinska škoftija	25024 (— 558) *
4. Ljubljanska škoftija	32640 (— 678) *
5. Tržaško-koperska škoftija	4392 (+ 36) *
6. Sekovska škoftija	461 (— 52) *
7. Sombotelska in dr. ogrske šk.	265 (+ 21) *
8. Zagrebška nadškoftija	479 (+ 11) *
9. Senjska in dr. dalmatinske šk.	346 (+ 55) *
10. Poreška škoftija	107 (— 24) *
11. Djakovska škoftija	78 (— 8) *
12. Bosniška škoftija	213 (+ 9) *
13. Videnska nadškoftija	234 (+ 4) *
14. Razni kraji	364 (— 48) *
15. Amerika	1771 (+ 253) *
16. Afrika in Azija	217 (— 38) *
Vkup	81979 (— 1593) udov.

Številka v družbenih «zlatih bukvah», v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narasla od 250.984 na 267.194, torej je vpisanih 7210 novih udov.

491.874 Mohorjevih knjig bode torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila **10.800.834 knjig**, reci deset milijonov, osemstotisoč, dvesto ter štiriintrideset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega ob-

stanka sem. Pri tem pa niso všeta mnoga poznejša naročila, ponatisi i. t. d.

Dne 10. oktobra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bodo, da častiti udje dobe knjige prejko mogoče. Odpravili bodo zavoje s knjigami po tej-le vrsti:

Skofije: 1. Goriška, 2. Tržaška, 3. Lavantinska, 4. Ljubljanska, 5. Krška, 6. Amerika in Afrika, 7. razni kraji.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobe «avizo», pošlejo ponje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročajo samo zamudo in nepotrebine troske.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, da čimprej pošlejo ponje, da nam zavoji ne zastavljam prepotrebnega prostora.

Odbor.

Radovljische novice.

— J a v n o p r e d a v a n j e. Agilno društvo «Zabavni klub» v Radovljici je otvorilo ciklus javnih predavanj v zimski sesiji 1906/7 s prav srečnim nastopom tukajnjega živinodravniku g. Josipa Stegu-ta. Prvo to predavanje se je vrnilo dne 13. oktobra t. l. v prostornem salonu g. Kunsteljna. Gospod predavatelj si je izbral jako hvaležno temo, namreč »skodljiva in umetna živila«. Svoje predavanje si je gospod predavatelj razdelil v dva dela in prvi del je obsegal nad vse zanimivo žgodovinsko snov raznih načinov, obredov i. t. d. klanja pri različnih narodih starega veka. Podal nam je jasno sliko, kako in kaj so znali stari narodi, Grki, Rimljani, Egipčani in drugi narodi pripravljati iz mesa vžitna jedila. Zvedeli smo tudi dokaj zanimivosti o takozvanem »šlahtelu« — tej preljubljeni temi dunajskega Steinerja — židovskega naroda. In pri tej priliki nas je obsla misel, da bi bilo za vse naše pseudomesarje dobro, ko bi jim pristojne oblasti hotele na vrata vseh klavnic nabilo dotične točke židovskega klanja. — Gospod predavatelj se je v svojem nad uro trajajočem predavanju dotaknil le animaličnih živil, to je živil, ki nam jih dajo razne živali. Tu nam je v istini s strokovnjaskim očesom označil bistvo zdravih in nezdravih živil. Z živahnim odobravanjem se mu je navzoče občinstvo zahvalilo za ta užitek, kar je najboljši dokaz, da je g. Stegu v polni meri zadostil svoji nalogi.

Razne zasluge.

A.: Kakšne zasluge pa ima župnik Pibar v Bohinjski Bistrici za bohinjsko železnico, da je dobil zasluzni križec kakor župani, ki so zares imeli mnogo opraviti med delom železnice?

B.: Pomagal je laškemu milijonarju Cekoniju in državi, da se je po ceni kupil tudi dragoceni svet od revnih Bohinjcev. Nadalje pa rad pogosti tudi vsakega imenitnega posvetnega gospoda, ki pride v Bohinjsko Bistrico. Ako pride glavar ali komisar, mora iti v župnišče; ako se prikaže odkod kaka visoka glava pregledovat žrebce ali strasit orožnike, tudi ne sme iti dalje, da bi se prej ne pokrepčal v župnišču itd. itd. In kaj misliš, taki obiski pa stanejo denar! A kdor ima tega dovolj, ta lahko dobi vse, kar ga veseli!

A.: Zakaj pa nikoli ne povabi na gostijo svojih župnih backov, ki mu skupaj znašajo denar?

B.: Ker ti nimajo moči, da bi ga odlikovali za »zasluge«, da bi s paragrafi ubijali njegove politične nasprotnike in sploh ker ti niso po njegovem mnenju na svetu za nič drugega, kakor da farjem polnijo mošnje in jim slepo kimajo v vseh zadevah. —

Učenec N.: Ker ni svetil mesec.

Profesor: In zakaj mesec potem ter več ne sveti, kadar mrkne?

Učenec N.: Ker pride med solnce in mesec naša zemlja, in solnčni žarki vsled tega ne morejo več razsvetljevati meseca.

Profesor: Tako je! Kakšno pa je solnce in kako je nastalo?

Učenec N.: Solnce je svetlo in goreče, ustvaril pa ga je Bog četrti dan?

Profesor: Pa zakaj ga je ustvaril?

Učenec N.: Da razsvetljuje zemljo in vrsti štiri letne čase.

Profesor: Odkod torej prihaja podnevni svetloba na zemljo!

Učenec N.: Od solnca!

Profesor: No, vendor sem dobil konečno pravi odgovor!

Učenec N.: Gospod profesor, kje je pa sedaj tista svetloba, ki jo je Bog ustvaril prvi dan, ako sedaj prihaja vse svetloba le od solnca?

Profesor: Tega pa jaz ne vem. Vprašajte o tem gospoda kateheta; on je učen na take reči!

R.

— Ta večer nam je nudil še drug užitek. G. Rožun, znani razkazovatelj kranjskih lepot, nam je podal s svojim stereoskopom izreden duševni užitek. V duhu smo prehiteli vso Kranjsko, navduševanje se za naravne krasote naše tako krasne, a tako malo poznane in tako zaničevane domovine.

— H sklep le še to: Čudom smo se čudili, ko je bila udeležba s strani Radovljicanov tako minimalna. Menda se bodo Ljubljanci kmalu znebili svojega imena «zaspance», ker ga bodo lahko oddali Radovljicanom.

— J a n a l j u d s k a k n j i ž n i c a v Radovljici je pričela svoje delovanje. Uradovanje, t. j. izposojevanje knjig se vrši vsako soboto od 8. do 9. ure dopoldne in vsako nedeljo od 1. do 2. ure popoldne. Svoje prostore ima v občinski pisarni v Gradu. Ker je «knjižnica» naročila ravno sedaj mnogo zanimivih in koristnih knjig, vabimo vse prijatelje zdravega berila, da seže po njem. Ravno tako pa prosimo vse rodoljube sirom slovenskega ozemlja, da nam blagovale poslati kako boljšo slovensko knjigo, ki jo lahko utrpe. K o s e k n j i ž n i c a d o v o l j o k r e p i , r a z s i r i l a b o s v o j d e l o k r o g t u d i n a — **Koroško**.

— Reprezentantom nove družbe za odkup užitnine v radovljiskem okraju je bil dne 16. t. m. izvoljen trgovec g. Oton Homan v Radovljici, njegovim namestnikom pa gostilničar g. Rudolf Kunstelj. Odkupnina znaša za l. 1907 34.000 K.

Tržiške novice.

— Občinske volitve. Od županstva zahtevamo, da se nemudoma razpišejo občinske volitve ter objavijo občinski računi.

— Nekaj k imenovanju notarja za Tržič. V zadnjem času je prinesel «Slovenski Narod» nekaj temeljito pisanih člankov, v katerem dokazuje pisatelj, da v sodni službi ni skoro nič slovenskega naraščaja in svari pred nevarnostmi, ki prete našemu narodu, ko bi se sodišča popolnoma ponemčila. To vse je res. Ali po našem mnenju bi se pisec moral najprej obrniti do onih starejših uradnikov, ki imajo že mastne službe in lepo kariero še pred seboj, da bi ne zapuščali sodniških služeb. Imamo namreč pred seboj tak slučaj. Pred nekaterimi leti je služboval v Tržiču mož, ki se hoče sedaj, ko je dosegel svetniško mesto, dati upokojiti. Ali on ne namerava živeti od pokojnine same. Razpisano je namreč za Tržič notarsko mesto in za to prosi. Torej z mastno pokojnino ne more živeti, pridobiti si hoče še dohodke notarijata. Seveda ve, da odje s tem mlajšemu kolegi vsaj začetni kruh, a lahkonost ga sili v to. Gospod notar Plantan, predsednik

drustva notarjev na Kranjskem, je v svojem govoru na Svetčevi slavnosti iskreno povdral, da bo vedno z vso vnemo zastopal stanoške koristi. Evo, tu bi bila najlepša priložnost, da se lepe besede tudi uresničijo! Če povemo še, da je prosilec, ki nam je v mislih, pred tremi leti zagrešil črno izdajstvo na slovenskem narodu s tem, da se ni udeležil občinskih volitev in tako dosegel, da so Slovenci v Tržiču skoraj za vedno izročeni Nemcem na milost in nemilost, razlagala si javnost lahko ogorčenje vseh zavednih prebivalcev, s katerim se je vzela novica o prošnji na znanje. Tega človeka nočemo v Tržiču in od odločilnih faktorjev zahtevamo, da se predlagá za notarja odločen Slovenec. Če se ne zgodi to, potem smo prepričani, da smo tudi mi Tržičani prodani.

— K zadnjemu pobalinstvu naših Nemcev. Pobalinsko dajanje, o katerem smo poročali v zadnji številki «Gorenja» in katero so si privoščili naši Nemci-junaki, je imelo za posledico obravnavo pred tukajšnjim okrajnim sodiščem, ki se je vršila prejšnji teden. Obtoženi so bili: «Bauleiter Pseudingenieur» Eck, pisač Brückner in pisač Siebeneichler. Obravnavna je trajala od 10. ure dopoldne do 1. ure popoldne ter končala z obsodbo prvih dveh in oproščenjem Siebeneichlerja, katerega je rešil tožitelj sam. Obsodena sta bila: Eck na 30 kron, Brückner pa na 20 kron globe in povrnitev sodnih troškov. Neke stroškov so si napravili pa sami, ker so, misleč, da bodo odšli zmagonosno iz sodne dvorane, naročili dvoprežni voz, ki jih je čakal ves čas obravnavne pred sodiščem. Sošišče pa je bilo drugačnega mnenja in hajjunaki so peljali prav dolge nosove po Tržiču. Vendar pa moramo resnici na ljubo popraviti naš članek: «Kako se Nemci maščujejo» v toliko, da tisti, ki je gospodčno poštno upraviteljico denunciral, ni bil Siebeneichler, pač pa neko človeče, ki sliši na ime Čokolada. Soudeležen je bil pa Siebeneichler tudi in v bistvu se torej naš članek nič ne predragič. Hajl, junaki!

— Veselico priredi telovadno društvo «Sokol» v prostorih Pernetove gostilne v Tržiču dne 10. novembra t. l. ob osmih zvečer. Spored: Petje, dražba Martinove gosi, srečolov, prostá zabava in ples. Pri plesu svira domača godba na lok. Vstopnina 60 vin. za osebo. Ker je čistič dobitek namenjen skladu za zidanje telovadnice, se preplačila hvaležno vspremajo. Na zdar!

Odbor.

Jeseniske novice.

— S socijalnim odsekom ga je župnik Zabukovec pošteno polomil in se neskončno blamiral. Delavstvo bo menda sedaj uvidelo, kako srečo bi jim prinesla takoime-

nova slovenska ljudska stranka, ko bi pričela uresničevati svoj program: Vse je le sledilo z lepimi besedami, ki pa izginejo v nič. kadar je res treba kaj storiti za širše sloje! Lepo je socialno delo, toda delati mora tisti, ki res nosi iz prepričanja ljubezen do ljudstva v svojem srcu, klerikalec pa to nikdar ne bo, ker je začetek in konec njegovega delovanja rimska bisaga. Zato tudi toliko lajanja po sobotnem «Slovencu», ker bi Zabukovec stvar rad olepel ter vrgel delavstvu nekoliko peska v oči, ki ga je tako zlobno potegnil za nos.

— Svoj srednjevški fanatizem zagovarja Zabukovec v sobotnem «Slovencu». Mož je imel napram javnosti toliko poguma, da se je pod ta zagovor celo podpisal. Rdečih trakov se niso bali menda niti črni inkvizitorji pred par stoletji. Mislimo, da bodo železničarji sedaj vedeli, s kako duhovščino imajo opraviti na Jesenicah!

— Posebne vrste zgodovino Jesenic je začel pisati neki ne posebno prebrisan klerikalni modrijan v «Jeseniskih novicah». Človeku se zdi, kakor bi bilo vse prepisano iz kakih krstnih in mrtvaških knjig. Vse skupaj je velikanska klobasarija, da imenitni zgodovinar menda sam ne ve, kaj hoče pravzaprav povedati. (Besniški Medved je baje v sorodu z njimi. Op. ured).

— Klerikalni gostilni na Jesenicah sta: D. Tancar in F. Krivec, če se pri zadnjega baraki sploh sme govoriti o gostilni. To sta dva najudanejsa podrepnika in špionata župnika Zabukovca, ki ni hotel ponosrečenega železničarja spremeti k zadnjemu počitku. Zanašamo se na zavednost železničarjev, da se lodo znali izogibati takih ljudi!

— Vodstvo gas. društva na Koroški Beli se opravičuje, češ, da je že pred enim letom imelo enojezično stampiljo. Konstatiramo samo to, da so bile na veselicu pri Kolblu pred par tedni vse vstopnice in listki za srečolov zaznamovani z dvojezično stampiljo. Ali morda radi par nemškatarskih gostov? Sicer pa upamo, da se to vec ne zgodi!

— S Štefanom Lazarjem je izginil zadnji ostanek tistih tovarniških uradnikov, ki so se vedno in povsod zavedali, da jim bije v prsih slovensko srce. Ko je imela slovenska stranka najhujše boje s tovarno, se je mož vedno udeleževal vseh slovenskih prireditev. Bodil blag spomin značajnemu možu!

— Izleti na Koroško obetajo postati prav zanimivi in poučni, posebno za tiste, ki se vedno zgražajo nad našim narodnim radikalizmom. Kulturni Nemci napadajo in psujejo slovenske izletnike, da se kar kadi. Slovenske napise boš videl namazane s človeškim blatom, seveda vse le v dokaz visoke kulture naobraženega Nemštva. Potem pa naj bi bili mirni tam, kjer smo gospodarji!

Križem po Gorenjskem.

Slike in utisi.

VIII.

Bohinjska Bela.

Vrata v bohinjsko dolino. Nič slabo se ni godilo od nekdaj Beljanom. Polje jim je donašalo za domačo potrebo, Bohinjci so jim pa nosili denar. Vsakega voznika, ki je vozil iz Bohinja, ali pa iz Radovljice, ali leško postaje v Bohinj, sveta dolžnost je bila, vsaj za eno uro počiti na Beli ter nakrmiti svojega konja, ker pot v Bohinj je še dolga in nobene gostilne ni naprej več ob cesti. Tudi potnik, ki jo je pes mahnil iz romantičnega Bohinja, si je na Beli privoščil kozarec vina ali pa frakelj žganja. Če je pa potovala večja družba, ali pa če se je nabralo več voznikov, tedaj so se praznili tudi polici ali litri, včasih še preveč hitro drug za drugim. Tudi najslavnejši izmed sedaj živečih Bohinjev, Janez

Mencinger, se te je spomnil, Bela, v svoji «Hoji na Triglav». Mlekojed je tu izvršil prvi junaški čin, ko se je peljal v ljubljanske šole ter se maščeval nad Beljani, ki so se radi norčevali iz Bohinjev.

Najboljše čase pa je imela Bela ob gradbi bohinjskega predora in železnične proge. To ti je bilo življenje, vrvenje ljudi! Voz za vozom v nepregledni vrsti se je težko premikal proti Bohinju, tolpa delavcev, Italijanov Ogrov in posebno Mabedoncev je stopala za tolpo, isčoča dela ob progi. Človek se je udiral do kolena v blato ali pa je neznosni prah dušil pljuča, da je bila hoja neznosna. In stari Frida, mati Rotovka ter vsi drugi gostilničarji so letali in letali, da bi mogli ustrezti vsem gostom, pa bilo je nemogoče. Zarana zjutraj so se napolnile gostilne in pozno v noč so bile še polne.

Težke telesne poškodbe in poboji so bili nekaj navadnega, tudi črne koze so strašile po vasi...

Pa vse to je minilo. Odkar je stekla železnica, je vas skoro popolnoma zamrla. Nobenega tujega voznika ni več videti, gostilne so vedno prazne, v prodajalnah ni žive duše.

Le na kolodvoru je nekoliko življenja, ker tu je vedno več delavcev, ki nakladajo les. Potnikov le malo izstopi na Beli.

Postajo so napravili precej daleč od vasi — pod Babjim zobom. Na Babji zob te tudi opomni lepo nadstropno poslopje nasproti kolodvoru — hotel Babji zob. Prav ukusno so urejene številne sobe za tujce, le škoda, da je hotel vse premalo znan. Saj so odtod prav lepi izleti na Kupljenik, Babji zob ali za turiste proti Štengam, na Bled, v Radovljico i. t. d. In če se zvečer utrujen človek vrne z daljnega izprehoda, prav dobro diši jed, ki jo zna spretno napravili gospodinji in tudi pivo se posebno prileže, zlasti če je prinese lepa domača hči — Ivanka.

— Gledališki odsek jeseniškega «Sokola» je vprizoril preteklo nedeljo igro «V Ljubljano jo dajmo». To je bilo najbolje vprizorjeno delo, kar smo jih videli pri Sokolu. Največjo pozornost je vzbujal J. Ravnik v vlogi očeta, ki ga je res lepo, to je naravno in neprisiljeno igral. Prav dober je bil brat Plankar kot hlapec, vendar je pripomniti, da neha biti vloga zabavna in kratkočasna, če se hoče pretiravati. Izmed ženskih vlog nam je najbolj ugajala mati, ki jo je predstavljala gdc. Boštětova. Vobče pa moramo reči, da so naši igralci nad vse pričakovanje napredovali in zadnjč tudi dosegli lep vspeh.

— Volitev gospodarskega odseka upravičenih posestnikov jeseniške podobčine se je vršila pretekl četrtek. Od naše strani je bilo nekoliko premalo zanimanja za izvolitev tega važnega odseka. Izvoljeni so bili: Franc Mežik, Mat. Lipovec, J. Novak, M. Puc in Ivan Ferjan; namestnikom pa Jožef Vovk in J. Markež.

— Vinska trgataje bo v nedeljo dne 21. t. m. v gostilniških prostorih g. E. Gušlina. Nadejati se je mnogobrojne udeležbe, ker bo to za Jesenice nekaj povsem novega, zlasti pa zato, ker je restavracijo pred kratkim prevzel g. Lovro Humer, obč. tajnik in starosta jeseniškega Sokola. Zavednim Jesenicanom smo povedali s tem dovolj in zato kličemo; na veselo snidenje v nedeljo večer pri veseli trgalvi!

— Stari Querch, titul. inšpektor pri c. kr. gradbenem vodstvu, pojde že kmalu v pokoj. Govori se, da se namerava stalno nastaniti na Jesenicah. Bog nas varuj te nesreča!

— Veliko projekcijsko predstavo s predavanjem priredi v nedeljo, dne 21. t. m., ob 7. uri zvečer, v veliki dvorani gostilne »pri Jelenu« na Savi g. Rožun, fotograf iz Litije. Kazale se bodo v velikosti do treh metrov vse izdačnejši krasote naše lepe domovine, osobito vsi višji vrhovi od Kuma do Triglava, naša krasna jezera, slapovi itd., kakor tudi kakšna so bila naša mesta, trgi in gradovi kot trdnjave za časa turških bojev. Ker bo ta predstava nudila gotovo mnogo lepega, je upati, da slavno občinstvo z Jesenic in Save mnogobrojno poseti to predstavo.

Tedenski politični pregled.

Parlamentarni položaj je še vedno njasen. Nemške stranke so prepustile češkim Nemcem vodstvo v boju za volitno reformo in ti stoje trdovratno na stališču, da mora biti sprejet Löckerjev predlog o dvetretjinski večini za vse večne čase, ali reforme sploh ne bo. Vse postopanje te gospode jasno priča o tem, da bi pač najraje pokopali reformo sploh. Italijan Malfatti je predlagal k Löckerjevemu predlogu dodatek, naj se zavaruje sedanja razdelitev volilnih okrajev za 18 let in naj se po preteku te dobe dovoli spremenitev, a k o b i z a n j o g l a s o v a l o $\frac{3}{5}$ v s e h p o s l a n c e v. Čehi pa ne marajo spreheli tega dostavka, bili bi ga sprejeli, ako bi bil Malfatti predlagal $\frac{3}{5}$ v zbornici prisotnih poslancev, mesto $\frac{3}{5}$ vseh poslancev sploh. Krščanski socialci predlagajo, naj se zavaruje sedanja razdelitev za 24 let ter naj se potem dovoli spremenitev z $\frac{3}{5}$ večine prisotnih poslancev; pa tudi ta predlog ne ugaja vsem in vlada si prizadeva sestaviti nov kompromisni predlog in se pogaja z vsemi predsedniki klubov. Gotovo je, da ne bode se do srede ali četrka mogoče glasovati o § 42 te postave, ker je vpisanih še 21 govornikov in od teh imajo Čehi obstrukcionističke namene.

— Posl. Tavčar je govoril včeraj dve ur.

V „Slovanski Zvezni“ je predlagal za-

naj klub izvaja posledice, ako bi odsek sprejel dvetretjinsko zavarovanje. Njegov predlog pa je bil z 12 proti 6 glasovom odklonjen. Za predlog so glasovali Slovenci: Robič, Ploj in Korošec ter Čehi: Hruban, Koudela in Stojan.

Zunanji minister Goluchowski utegne res kmalu postati »zunanji«. Kakor znano, je bil njegov položaj v poletnem zasedanju delegacij zelo kritičen, ker je bila v ogrski delegaciji izredno huda opozicija proti njemu. Približuje se zopet delegacijsko zasedanje in s tem se ponavljajo glasovi, ki napovedujejo ostrejši nastop Madjarov proti Goluchowskiemu.

Francija. Ministrski predsednik Sarrien je dal svojo odstavko. Njegov naslednik bo Clémanceau. Novi minister bo preustrojil ves kabinet, ker odstopi bržkone tudi nekoliko drugih dosedanjih ministrov. Minister Briand, kateri je po mnenju novega načelnika vlade za izvedbo ločitve cerkve in države potreben, ostane.

Novi perzijski parlament je bil dne 7. t. m. v Teheranu. Guverner glavnega mesta je prečital prestolni govor, ki pravi, da se je pečal šah že osem let z mislio, da uvede konstitucijo. Sedaj je prepričan, da je narod zrel za samoupravo in da ne bode zlorabljal svobode, pa pričakuje, da bode parlament podpiral vlado v njenem stremljenju po napredku.

Godovi prihodnjega tedna:

42. nedelja. 21. Posvečevanje cerkv. Uršula, Stojslav; 22. Kordula, Zorislav; 23. Severin, Dušeslav, Živka, Dalibor; 24. Rafael, Zlatija; 25. Krisant in Krišpin; 26. Evarist, Demetrij. 27. Frumencij, Lovorka.

Sejmi na Gorenjskem prihodnji teden:

21. (Sv. Uršule dan) v Cerkljah in Lescah.

Novičar.

Torej vendar! Postajenačelnikom obratnega železniškega urada na Jesenicah je imenovan Alb. Koller, uradnik v Ljubljnem. To imenovanje je nova zaušnica Gorenjski, dà, celo celi Kranjski. V slovenske Jesenice je torej prišel trd Nemec, kateri — kakor se čuje — je prosil ministrstvo čakati z njegovim imenovanjem, da se vsaj za silo pričuti slovenscine. Bilo je dovolj slovenskih ozira vrednih prisilcev, toda prodrl je Nemec — to pa zato, ker naši poslanci niso energično posegli v to imenovanje.

Promesačen je g. Maks Konrad, pristav c. kr. drž. žel., iz Kranja v Trst (drž. kolodvor); na njegovo mesto v Kranj pride g. Viktor Čretnik, pristav c. kr. drž. žel. iz Ljubljane.

Oddaja gradbe nove proge Kranj-Tržič bo 5. novembra t. l. in takoj na to se bo pričelo z gradnjo in dovažanjem materijala za to progo. Stavbeni voditelj g. Schindler se je ta teden zopet stalno vrnil v Kranj, kjer ima v hiši g. Ivana Majdiča poleg gimnazije svojo pisarno. Prihodnji teden prične z merjenjem in zadnjimi pripravami za gradnjo proge Kranj-Tržič.

Sodna vest. Sodni avskultant, g. Anton Avsec, je premeščen na svoje prejšnje mesto v Ljubljano. Namesto njega je dodeljen tukajšnjemu sodišču g. Peter Keršič iz Ljubljane.

Belaško ravnateljstvo dosledno prezira slovenščino. Povsod so se sedaj vpeljali na

postajah z dvojezičnim napisom do slovenskih postaj dvojezični vožni listi, samo belaško ravnateljstvo v svojem področju ne storiti tega. Sprevodniki na progi Beljak-Jesenice in Celovec-Jesenice z večine ne znajo slovenski, uradniki in poduradniki so na tej progi sami Nemci, večinoma zagrizeni Nemci, ki ne razumejo niti imen slovenske kraje. Tako je v Področčici samo eden izmed treh uradnikov vedel, kaj je Radovljica. Poduradnik v Biestrizi je celo tako nesramen, da slovenske potnike naravnost nahruli s »können Sie nicht deutsch verlangen«. — Čas bi bil, da bi slovenski poslanci enkrat tej zagrizeni direkciji s svojimi germanizatoričnimi tendencami posvetili.

Občinske volitve v Lescah. Iz Lesca se piše: Ko se je dne 4. julija t. l. vršila volitev občinskega odbora v Lescah, se je izrazil znani Brenc proti c. kr. komisarju, da on ne voli, ker je volitev itak neveljavna, češ, da se ni pravilno razglasila. In res je napravil mož pritožbo na deželno vlado, ki pa je vzlič temu ugovoru vendarle odobrila volitev. S tem so postale vse njegove naporne agitacije brezvsešne in njegovi domišljavi upi so splaval po vodi. Sicer je Brenc napovedoval se pritožbo na ministrstvo, a opustil jo je baje vsled nekega razkola v klerikalnem taboru, in sicer med g. župnikom in Brencetom. S tem je bila tudi ta zadeva položena v grob. 23. m. m. se je pa vršila v navzočnosti c. kr. okr. glavarja Deteli volitev občinskega predstojništva. Izvoljen je bil g. Iv. Žark soglasno tretjič za župana, za svetovalce: Anton Legat iz Hraš, Iv. Waland iz Hlebcev, Jos. Gogala iz Nove vasi in Gabrijel Eržen iz Zapuž; za odbornike pa: Josip Wucherer, Jakob Ulčar in Ant. Dežman iz Lesca, Ant. Avsenek iz Zapuž, Fr. Žilich iz Hlebcev, Ivan Vovk iz Hraš ter Jos. Mulej in Studenčic. Občinske volitve so torej dokončane; ni pa še dokončana zadeva Brenceta & drug., tikajoča se protipostavnega pooblastila, o katerem ima odločiti državno pravdništvo. Ko bo ta stvar končana, potem se bodo tudi polegli razburjeni duhovi v naši občini.

Ljubljanski »Škofski List« št. 6 poroča o shodu dekanov ljubljanske škofije. »Slov. Narod«, »Rdeči Prapor« in »Soča« so se že pečali s tem shodom, naj tudi mi svoje čitatelje opozorimo na ta shod. Shodu je predsedoval sam škof. Važno je, da se poroča o tem tudi zato, ker se ob taki priliki dajejo navodila, da klerikalna stranka lahko enotno nastopa — zlasti v kolikor se tiče enakih náčinov, kako pomnožiti cerkveno bogastvo, vpliv cerkve sploh in kako olajšati žepe uboge pare. Kakor na drugih takih zborovanjih, se je tudi na zadnjem zdele škofu najpotrebeje, da poskrbi za preživitek in obstanek svojega »Schmerzenskind«-a — za zavod vodstva. Stanislaja v Št. Vidu. Kar je to pot navaja škof o dohodkih za te zavode, nam le kaže, da so »dobrotvorni« zložili 18.488 K 02 v.; vernim dušam v vicah se je pa utrgalo v 134 župnijah pri mašah in festis suppressis (sopraznikih) 4893 K 75 v., in v 73 župnijah od skrčenih ustanovnih maš 4968 K 98 v. Druga zanimivost se nam odkriva pri točki o cerkvenih računih in i h. Škof je sam priznal v svojem govoru, da se ti računi ne delajo in ne polagajo pravilno. Naravnost je pozivjal: Cerkveni računi naj se točno izdelujejo! Vlada namreč za-

hteva pojasnila za mnogo cerkvenih računov, ker se 1. ne vjemajo številke hraničnih knjižic, 2. ker se ne strinja vpisani znesek glavnice z istinitim zneskom. Iz tega se mora sklepati, da skušajo cerkveni finančniki zakriti pravo denarno stanje, da skušajo prevariti vladu z napačnimi navedbami o premoženju cerkvenem — da torej ni preveč poštenja v celiem tem cerkvenem gospodarstvu! Škoф je moral naleteti na hude slučaje, če je javno sam izrekel tako grajo o gospodarstvu s cerkvenim denarjem. Najlepše poglavje na tem zborovanju dekanov pa je bilo razmotrivanje o uređitvi raznih zapovedanih (!) prispevkov, posebno onih za sv. Očeta. Škoф je predlagal: 1. Na praznik sv. 3 kraljev se pobira za misijone v Afriki! 2. Darovi, nabrani pri Božjem grobu na veliki petek, so za varuh Božjega groba v Jeruzalemu. 3. Kvadrne tedne ali drugi dan se pobira za zavode sv. Stanislaja! 4. Kateri bodi papežev dan? V debati je predlagal dekan Janez Zupančič, naj bo darovanje za sv. Očeta o sv. 3 krajih, ker imajo ljudje pozimi denar! — Sušnik je nasvetoval, naj se ne določi poprečni prispevek, ker bi imovitejsi nič več ne dali! Sklep je bil: Papežev dan je v nedeljo posv. Miklavž! — Odveč bi bilo, če bi se navajali, kako hočejo preprosto ljudstvo, ki ima cerkevne klopi v lasti ali pa najete sedeže, oslepariti. Kogar zanima, naj bere «Škoфski List». Sicer pa o tem predmetu razprava še ni bila sklepčna. Omenjamamo samo, kar se je na predlog dr. Karline glede prostekolportaže za sedaj ukrenilo: Podlaga organizacije bodi «Domoljub». Župnik dobodi zaupnikov (lajkov), ki bodo širili klerikalne liste. Središče kolportaže budi Katoliško tiskovno društvo. Katoliška bukvarna uredi po agentih prodajo knjig. Za Kočevce se poskrbi zvezna «Volksaufklärung» na Dunaju. To daje misli tudi nam! Opomniti je treba, da je kranjski dekan Koblar predlagal, naj kaže občina ustanovi hraničnicu s sirotinsko varnostjo. Ta članek naj opozarja čitatelje na način, kako se pri nas klerikalizem ukoreninja in organizira!

Občinski odbor v Dobu je sklenil, da se od sedaj naprej kolekujejo vse uradne občinske listine z narodnim kolekom.

Kranjskim Slovencem v prevdarek! «Mir» piše: Z otvoritvijo nove železnice se je odprla nasim bratom onstran Karavank najblžja pot v središče naše dežele, v Celovec. Že od nekdaj so radi prihajali Gorenjci v Celovec, celo dolga in težavna pot čez Ljubelj jih ni zadrgevala, pa mislite, da je slovenstvo na Koroškem imelo kaj dobička od takih svojih bratov? Naravnost povedano, nobenega, kajti svoj denar so puščali v nemških trgovinah, v nemških gostilnah, govorili so pa povsod, kamor so prišli, dosledno le — nemško, kolikor so znali. Piscu tega sestavka je znan mož, ki že leta prihaja v Celovec, pa je odgovoril na vprašanje, zakaj nikdar ne pride v slovensko družbo: »V Celovcu smo rajši malo bolj «tajč». Nova železnica nam bo privreda v Celovcu dovolj slovenskih gostov s Kranjskega. Prepričani smo, da se bo marsikdo rajši pripeljal kupovat v Celovec, kakor pa v Ljubljano, ker mu je Celovec bližji. In šel bo v nemško trgovino, v nemško gostilno, govoril bo nemško ter pustil svoj slovenski denar človeku, ki se

bo za njim delal norca, češ, naj le prihajajo bedasti Kranjci k nam, da nam le polnijo žepe; mi pa ostanemo, kakor smo b'li. Če že nosite svoj denar v Celovec, bodite vsaj toliko ponosni, da boste povsod, kamor pride, govorili slovensko! Verjemite, da je ni trgovine, niti gostilne v Celovcu, kjer ne bi znali našega jezika. Ako vam nočejo postreči na slovensko zahtevo, pa pojrite drugam; uspeh takega dela se bo kmalu pokazal, kajti »groš« pri »Nemcu« vedno vleče. Ni pa slabšega, kakor če izpodkopujete ugled slovenskega naroda s svojim nemškutarjenjem. Če bi Kranjci tako delali, kako naj potem koroški slovenski kmet dela drugače. Pomnite, da pri nas nemščina ni »nobel«, kakor jo nekateri smatrajo na Kranjskem, temveč le sredstvo za ubijanje slovenstva. Nadjamo se, da te besede ne bodo zastonj!

Samonemški napisi na kolodvoru v Medvodah. Tam vidimo napis: Cassa und Gepäck. Komu naj služi ta napis, ali morda Slovencem, ki prihajajo na medvodsko postajo. Poslanci, na noge!

Izprevodniki na novi železnici. Nova železnica od Beljaka in Celovca pa doli do Trsta vozi po izključno slovenskem ozemlju in pretežni del potnikov bo na tej progi brez dvoma Slovencev. Človek bi torej mislil, da se razume samoobsebi, da bodo na tej železnici nameščeni sami taki izprevodniki, ki bodo popolnoma veči slovenskega jezika, saj je vendar vitalnega pomena za potajoče občinstvo, da ga izprevodniki, nameščeni na železnici, razumejo. Koliko neprilik, koliko nesreč se lahko prigodi, ako konduktor ne razume jezika pretežne večine na dotični železnici potajočega občinstva! Saj vendar ni izprevodnik samo za to, da preščipava vozne listke! Mislimo, da je njegova naloga veliko lepša: izprevodnik naj v prvi vrsti skrbi za varnost občinstva in za njegovo udobnost in naj bo potnikom nekak mentor. To svojo nalogu pa lahko izvršuje samo, ako je več tistega jezika, ki ga govoriti potajoče občinstvo. To bi morala vedeti tudi železniška uprava. Toda zdi se, kakor da bi železniška uprava ne vedela tega, sicer si ne moremo misliti, da bi nastavljala na novi železnici, zlasti na progi Beljak-Jesenice in Celovec-Jesenice izprevodnike, ki ne razumejo niti besedice slovenski! V tem oziru smo dobili toliko pritožb, da moramo v interesu našega potajočega občinstva in v interesu javne varnosti odločeno zahtevati od železniške uprave, da nastavlja na železnici, ki vozi po slovenskem ozemlju, samo take uslužbence - uradnike, ki so popolno veči slovenskega jezika. Nadejamo se, da ta naš poziv ne bo ostal brezuspešen! Ako bi se pa le prigodil ta neverjeten slučaj, pa prosimo naše poslance, da store svojo dolžnost!

Narodna čitalnica v Kranju priredi v teku meseca novembra štiridejanski igrokar »Otok in Struga« po dr. Tavčarjevi noveli dramatizoval Ignacij Borštnik.

Odbor dijaške kuhinje v Kranju razposilja ravnokar poročilo o delovanju v 12. društvenem letu. Dijaška kuhinja, ki je pod nadzorstvom občinskega odbora v Kranju, je ustanovljena, da dobivaubožni, a pridni dijaki kranjske gimnazije opoldansko in večerno hrano in se jim tako olajša bedno stanje. Začetkom šolskega leta 1905/1906 je bilo sprejetih 79 dijakov, koncem leta jih je bilo še 67 in od teh je dobivalo 17 hrano brezplačno, 12 jih je plačevalo po 1 K, 28 po 2 K, 9 po 3 K in 1 po 4 K. Izmed podpiranih dijakov je bilo odličnjakov 12, izpri-

čevalo prvega reda je dobilo 51, drugega 4. Po svojem domovju je bilo podpiranih: 23 iz škofjeloškega sodnega okraja, 14 iz kranjskega, 12 iz radovljiskega, 9 iz kamniškega, po 1 iz brdskega, idrijskega, kranjskogorskega, ljubljanskega, ribniškega in vrhniškega, 1 iz Štajerskega in 2 iz Primorskega. — O tečnosti in okusnosti hrane, katero je pripravljala po določenem, v jedilni sobi razobešenem jedilniku gospa Marija Jakofčič, hiš. štev. 47, so se prepričevali od časa do časa odborniki osebno. — Kako je uporabljala odbor poverjene mu prispevke in darove, in koliko je je premožensko stanje zavoda, pravi poročilo, da je bilo: a) dohodkov: redni prispevki podpornikov K 1452·40; odpplačila dijakov K 892·50; izredni dohodki (med temi čisti dohodek ljudske veselice v »Zvezdi« dne 8. junija 1906 v znesku K 1646·20) K 4545·37, skupaj K 6890·27; b) troški: redni za hrano K 5976·10, izredni za upravo K 78—, razni drugi K 5·12, skupaj K 6059·22. Piebitek K 831·05. — Premoženski izkaz z dnem 31. avgusta t. l. izkazuje naslednje: a) glavnice K 20.609·52, b) razpoložnira K 3791·44, skupaj K 24.400·96. — Večje svote so darovali dijaški kuhinji: mestna občina v Kranju 500 kron (letni prispevek) kranjska hraničnica v Ljubljani 100 K, »Narodna tiskarna« v Ljubljani 100 K, posojilnica v Radovljici 50 K, občine: Bled 20 K, Križ 8 K, Mošnje 20 K, Smlednik 30 K, Stara Loka 20 K, Šenčur 10 K in Škoфja Loka 50 K. — Odborovo delovanje so olajšale mnoge rodbine kranjskega mesta, ki so podpirale dijake s tem, da so jim delile zajutrek, kosilo in večerjo ali denar. — Društvo je izgubilo v preteklem šolskem letu več odbornikov. V svojih oporokah so se spominjali društva dijaške kuhinje: vpokojeni župnik Al. Jerše v Št. Vidu pri Zatičini, veletržec J. Majdič v Kranju, zasebnik v Šenčurju Fr. Prsina in vpok. učitelj J. Traven v Naklem. — V minulih dvanajstih letih, od kar obstoji dijaška kuhinja, je odbor podprt 1040 dijakov, za kar je bilo treba plačati 57.725·32 K.

Učiteljsko društvo kranjskega okraja je zborovalo dne 4. t. m. popoldne v prostorih ljudske šole v Škoфji Loki. Predsednik, g. Franc Luznar pozdravi navzoče učne moči — 22 po številu — in pa opozarja na članek v »Učiteljskem Tovarišu«, katerega je obelodanil nadučitelj Janko Žirovnik iz Št. Vida pri Ljubljani, ki govoril o organizaciji učiteljstva. Gospod Friderik Kramer, učitelj v Škoфji Loki, je predaval o vzgoji plemenitih nageljnov. Odgovarjal je tudi na razna vprašanja in priporočal prijateljem nageljnov, naj naročajo taiste pri češki eksportni tvrdki Franc Spora. — O novem šolskem in učnem redu je poročal gosp. Franc Ivanc, učitelj v Kranju, in opozarjal na razpravo v »Deutsch-Österr. Lehrerzeitung« z dne 15. novembra 1905, kjer se zelo dobro šolski red razmotriva s splošnega stališča. — Društveni tajnik je na to predlagal, naj se društvo od slučaja do slučaja obrne na srednješolske profesorje, da bi prevzeli pri društvenih zborovanjih predavanja. Sprejetlo. Konečno je poročal predsednik o zapuščini umrlega učitelja Ivana Travna, ki je volil društvo 5695·45 K, od katere svote ostane društvo okrogla svota 5000 kron kot kapital. Gospod Luznar je na koncu zborovanja pozivjal navzoče, naj se dne 1. novembra t. l. v Ljubljani vršečega odkritja nagrobnega spomenika pokojnega dobrotnika udeleže v velikem številu.

V Selcih in okolici otroci zelobolejajo za nalezljivimi boleznimi. Šolski obisk zaradi tega ni posebno povoljen.

Lekarno dobe na Jesenicah. Tudi občinski svet se je izrekel. Zahteva v neverjetnem razvoju se nahajajočih Jesenic je bila res nujna. **Nečuvane razmere** morajo vladati pri bolniški blagajni v Šent Vidu nad Ljubljano. Klanfarjev Tone je šel v Lurd molit za klerikalno župansko zvezo — doma pa umirajo delavci pomanjkanja, ker jim bolniška blagajna v Št. Vidu že šest tednov ne izplačuje zakonite bolniške podpore. To je kaj groznega.

Delavec je plačeval v blagajno, sedaj, ko je bolan, ko nima zasluga, pa mu blagajna ne plačuje bolniške podpore. Kje pa je denar? Ce bi bilo vse v redu, zakaj se ni sklical občni zbor, da bi bil preskrbel denar. Ker ima država nadzorstvo nad blagajno, priporočamo vladu nujno, naj preiše stvar, sicer se bo lahko reklo, da daje vlada šentviškim katoliškim izkorisitevalem delavcem potuh.

Nov vodovod napravijo prihodnjo pomlad na Savi na Gorenjskem. Studencev bo deset, pipe zaprte, v najslabšem slučaju bo priteklo po dva litra na sekundo, tretj vsak dan 172.800 litrov ali 9.600 škafov, če računimo na škaf 18 litrov. Na vsako osebo bo prislo povprečno dobre tri škafe, če računimo, da bo vodovod rabilo tri tisoč ljudi.

Električna razsvetljiva za Bled in okolo in električni tramvaj na Bled. G. Peteršel in tovarisi nameravajo napraviti ob savskem mostu na potu iz Lesec na Bled električne naprave, ki bi oddajale elektriko Bledu in Radovljici. V načrtu je tudi zgradba električnega tramvaja z Lesec na Bled, kar bi bilo za povzdrigo tujškega prometa na Bledu velike važnosti.

Prodajo „Gorenjca“ je prevzel g. Josip Ahačič v Tržiču.

Glas iz občinstva. V jesenskem času kaj rado dočuje. In če dežuje nekaj časa, tedaj izgleda raš savski most, kakor velika luža. Gorje onemu, ki mora ob takem vremenu iti čez most ponoči. Opozorjam samo na nekaj hitro in ceno odpomoč takim nedostalkom. Napravile naj bi se na več krajin luknje, po katerih bi se lahko voda sproli odtekala, ali pa naj bi se pustil majhen presek med mostnicami.

Siloviti cigani. 3. t. m. vopoldne so prisli cigani Karel Petan, A bert Breščak Alojzij Breščak in Bogoljub Seger v gostilnico Ivana Šlibarja v Kovoru pri Tržiču in pili žganje v veži. Ko je Alojzij Breščak prosil Šlibarico za milostino, mu ni hotela ničesar dati, ampak ga opomnila, naj gre delat, pa mu ne bo treba beračiti. Vsled tega so cigani zrogovili in začeli metati pest debelo kamnje v hišo in okna. Ko je prišel na klicanje Šlibarice njen mož domov, so ga napadli vsi stirje cigani in Seger je potegnil še dolg nož, da bi ga zabodel. Šlibarju se je posrečilo iztrgati se ciganom in zapreti vrata. Zdaj je pa začelo skozi okna leteti kamenje kot loča. Preškovali so napadovalci tudi vrata. V tem je Šlibar ustrelil s puško v zrak, kar je prestrašilo cigane tako, da so zbežali. Orci so zaprli vse razen Segerja.

V Aljaževem domu v Vratih je bilo letošnjo sezono članov slov. planinskega društva 238, dan okrog 172. Slovencev je bilo vpišanih 506, Čehov 49, Hrvatov 12, Nemcev 227, Nemcev iz rajha 21, Francozov 2, Ogrov 4, Lahov 4, Švicarjev in Japoncev po 1, skupaj torej 827 oseb.

Stavbena kronika v Bohinju. Nasproti kolodvoru na Bohinjski Bistrici zida gostilničar D o k t o r i ē prostran hotel, v bližini pa je sezidal enonadstropni hotel gostilničar M a r k e z, katerega misli otvoriti še letos. — Poleg turističnega hotela ob jezeru zida v e r s k i z a k l a d veliko poslopje, ki bo imelo nad 20 sob za tuje. — Tudi gostilničar I v a n M e n c i n g e r (B e c) na Bohinjski Bistrici napravi na svojem gospodarskem poslopu nekaj sob za tuje, drugo leto pa namerava nasproti sedanji gostilni sezidati večji hotel.

Vsled neprevidnosti je obstrelil Matevž Hlebanja iz Srednjega vrha pri Kranjski gori Frana Lavtičarja. Strel mu je šel v levo nogu in je moral Lavtičar v bolnico. Hlebanja in Lavtičar sta lovila jazbece.

Planinski ples. Slov. planinsko društvo v Ljubljani priredi prihodnji predpust, in sicer na dan 2. februarja 1907 planinski ples v Narodnem domu v Ljubljani. Opozorjam na to prireditv tudi zaradi tega, da se bodo druga narodna društva pri določitvi svojih priredb ozirala na to.

Star študent študira na novomeški gimnaziji v sedmem razredu. Ta je upokojeni žandarmerijski stražmešter g. Anton Bratkovič, star 44 let. Vstopil je ta teden v imenovani razred in je reden učenec.

Dediči miliona. Predlanskim je umrla v Pragi hišna posestnica Ana Grohmann brez oporce, zapustivši nad milijon kron. Za dediče se je prijavilo par sto oseb. Odvetnik Katz, ki je vodil zapuščino, je dokazal, da je med priglašencimi le 24 upravičenih dedičev, in sicer 8 sorodnikov po očetu, 16 pa po materi. Ker je bil oče gospodične Grohmann Nemec, mati pa Čehinja, pripade Nemcem ena tretjina, Čhom pa dve tretjini. Srečni dediči pripadajo večinoma nižjim slojem, dva sta voznika, eden sluga, ena kuhanica i. t. d. Vsak teh dobi po 20—40.000 K. Država pa dobi na zapuščinskih pristojbinah — 100.000 kron.

48 oseb umrlo v Londonu od glada. Angleško ministrstvo za notranje stvari je priobčilo statistični izkaz, iz katerega je razvidno, da je v Londonu v minulem letu umrlo 48 oseb od glada. Ker zvedo oblastnije le o redkih slučajih smerti vsled glada, je lahko iz te statistike posneti, kako velika beda v Londonu.

Stroj za kajenje je razstavljen na neki razstavi v Ameriki. Služil bo tistim, ki tobaka ne marajo kaditi, a jim ugaja duh dima. Zlasti pa je koristen zato, ker bo mogoče natančnejje preiskati razne vrste tobaka, njegov dim in kakovost.

Prijetnosti v Indiji. Iz Indije se uradoma poroča, da so tamkaj lani strupene kače usmrtili 21.880 ljudi, dočim so divje živali raztrgale 2154 človeških žrtev. Tigri so raztrgal 796 in leopardi 399 ljudi ter 98.582 glav razne domače živine. Tekom leta so ljudje pobili 65.146 kač in 16.121 drugih divjih živali, za katere je vrlada izplačala 175.512 kron nagrade.

Uršulinke — oštirke. Če smojo kuhati redovniki žganje (Chartres, Benediktinec), aka varijo pivo (Paulauer Salvatorbiāu), če smojo imeti veliko oštirijo (avgušinci v Klosterneuburgu), zakaj bi tudi nune ne smele imeti hotela? Imele ga bodo in sicer uršulinke v Ostende v provinciji Westflandern v Belgiji. Hotel bo imel 5 nadstropij, površja je 840 stirških metrov. Ker je Ostende eno največjih kopalniških, bo dajal hotel brez dvoma velike dohodek. Za ratakarice se oglaši bajekaj iz Ostriogona izgnanih nun!

Spreten stavec more postaviti v eni minut 40 do 42 črk, to je v eni uri 2500 in v enem dnevu, če se računa na dan po 10 delavnih ur, 25.000 črk. Če bi hoteli zarisati pot, ki jo nardi stavčeva roka k posameznim predalčkom omare in zopet nazaj k vrstomeru, kamor postavlja črke, na papirnem traku, meril bi ta trak na večer 9 milj. V enem letu bo napravila roka pridnega stavca, ako se računa v enem tednu šest delavnih dni, 3000 milj, to je približno 20.000 kilometrov.

Izpred deželnega sodišča.

Ciganska zahvala. Vobče je znana ciganska nadležnost. Znano je pa tudi, da se jih naše kmečko ljudstvo zaradi raznih pretej največ pa zaradi vražnih presodkov boji, kar pa cigani izkorisčajo na svoj rovaš. Taka tolpa je prenočevala v Janez Peterlinovi koči na Dovjem na senu. Ni čuda, da se jih je ta 10. avgusta zjutraj, ko je prišel po krmo za ž vino, ustrašil, a obenem izrazil nevoljo, ker je videl, kako da počenčajo z njegovim senom. Takoj nato je skočil cigan Edmund Raichard pokoncu, pograbil gošli in zarohnel nad njim: «Ako se ne pobereš od tod, te bom zdobil.» Peterlin je postal nato po orožniku. Raichard je pa vprito njih grozil, da mu bo že pokazal, ker je fant za to. Obsojen je bil na mesec dñi težke ječe.

Tatvino pod t i k a l d r u g e m u je 16 let stari Anton Te' avc iz Moravč. On je namreč izmaknil zakonskima Beden moko in ženske ebleke v vrednosti 78 kron. Pred

orožniki je da trdil, da ni on storilec, marveč Marveč Martin Bregar, da je on le v vreči odnesel ukradeno blago, kar mu je Bregar s samokresom v roki ukazal. Seveda se je izkazalo to za izmišljeno, kakor tudi Tekavčeva trditev, češ, da je umobolen. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

M l a d i u z m o v i č i. Dne 5. avgusta t. l. zvečer je bila na vrtu gostilničarja Ivana Ferjana na Savi veselica »Jesenjskega Sokola«. V nekem paviljonu je prodajala gostilničarjeva hči Ivanka Ferjan pijačo in jedila. Denar je spravljala v malo skrinjico, ki je stala pod stelažo. Ker ji je zmanjkalo pijače, je zapustila nekaj minut paviljon, ko se je vrnila, skrinjice z denarjem ni bilo več. Drugo jutro so jo našli orožniki v travi. V njej je bilo samo še 41 K 12 h. Tatvino sta izvršila 15 let stara tovačnica delavca na Savi Valentijn Rajt in Janez Ceglar. Na straži pa je stal mesarski vajenec Pavel Černe, zakar je dobil eno kruno. Vzetega denarja je bilo 74 K 20 h, ki se je našel pri Bajtu in Ceglarju. Obsojena sta bila vsak na mesec dni, Černe pa na 14 dni ječe.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju, dne 18. t. m. Prijedalo še je 532 glav goveje živine, 24 telec, 177 hrvaških buš, 84 ovac in 181 prašičev. — Pšenica po K 7-75, proso po K 7-7-, rž po K 7-7-, oves po K 7-50, ajda po K 7-50, fiziol ribničan po K 12-75, koks po K 12-75 in krompir po K 1-80.

Avstrijska obrt s pivom. Lansko leto se je izčočilo v Avstro-Ogrski z vstoto Bosno in Hercegovino 20.755.103 hl piva, a predlani 19.180.590, torej za 574.513 hl več ali v denarju za 2.485.461 K več. Več piva se je predalo na Nižje Avstrijskem, Solnograškem, Štajerskem, Koroskem, Primorskem, Tirolskem, Predarlškem, Češkem, Šleziji, Galiciji in Bukovini. Manj se ga je prodalo na Gornje Avstrijskem, Kranjskem, Moravskem, Bosni in Hercegovini.

Koliko znosijo tuje na Štajersko? Po razčasnih zaključkih za I. 1905 je znašal kosmati dohodek iz prometa s tuje po celem Štajerskem 23 milijonov kron; od tega odpade na okraj Grobmeng 5 in pol milijonov, Bruck na Muri 3 in pol milij., Gradec mesto 1 in pol milijona, Gradec okolica 1 tri četrti milijona, Ptuj en milijon itd.

Dunajski kavarnarji so sklenili povišati cene vseh pijač.

Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu razglaša: Od 15. septembra t. l. nadalje možno je odpošiljalcem poštih nalogov, kateri si drže čekovni račun poštno-hranilnega urada in kateri žele neposredni prenos izterjanega zneska potom prejemno-vloženega lista na njihov čekovni račun, izterjati tudi zneske nad 1000 K. Slični nalogi smejo vsebovati vedno le eno terjatev in bodo dopustljivi samo v notranjem avstrijskem poštnem okrožju izvedljivo. Razen poštne in priporočilne pristojbine za vsako slično poštno naloženo pismo vplačevati je potom odpisa od izterjane vsote pristojbine 1 K 10 h po prvih 1000 K in 50 h, od vsakih nadaljnih ali del od 1600 K. Naložne listine, presegajoče znesek 1000 K, se prejemnikom ne dostavljajo, temveč samo avizirajo. Ako zahteva odpošiljalec za slučaj neodkupa, naj se naložna listina nemudoma njemu vrne ali pa kaki tretji osebi odda, ugodi se tudi tej želji v slučaju, da naslovljene prejem obvestila odreči, takoj, drugače pa preteku po obvestitvi slednjega dneva. V tem zadnjem slučaju se eventualne želje prejemnika, naj se listino v svrhu poznejšega odkupa pri poštnem uradu hrani, ne upoštevajo.

Dohodki in troški mestne občine dunajske. Leta 1905 je imela dunajska občina 146.955.314 K dohodkov in 143.777.908 K izdatkov; mestna plinarna je občini vrgla 3.508.542 K, elektrarna pa 2.582.689 K či stega dobička.

Domača knjižnica.

Slovenski trgovsko-obrtni žepni koledar za leto 1907 je izšel. Koledar je tako lito in okusno izdelan in opremljen, vsebina povsem primerna in izključno strokovna, za vsakega in vsaki dan porabna. Ta koledar ni le sestovalec v najrazličnejših zadevah, on bo gotovo postal neizogibno potreben tovarš vsakega slovenskega trgovca, trg. nastavljenca pa tudi slovenskega obrtnika. Koledar je rodila praksa in vsaka vrstica v njem je vzeta iz praktičnega trgovsko-obrtnega življenja. Zategadelj ta koledar toplo priporočamo vsem interesentom v naročilo. Koledar je kolekovan z narodnim kolekom družbe sv. Cirila in Metoda in se namerava del čistega dobička pokloniti podprtemu zakladu za onemogočen član slov. trg. društva «Merkur» v Ljubljani. Cena 1 kruna, po pošti 1 K 20 h. Naroča se le pri g. Franu Zeleniku v Ljubljani.

Zbornik civilnopravdnih zakonov za dežele, zastopane v državnem zboru, izide meseca oktobra t. l. v Blasnikovi tiskarni v Ljubljani. Ta zbornik, ki ga je na prvotni poziv a brez daljne udeležbe društva «Pravnik» uredil s pomočjo nekaterih tovaršev c. kr. dež. sod. svetnik dr. Edvard Volčič, obseg, poleg sodn. pravilnika in civ. pravdnega reda z uvodnima zakonomi tudi vsa druga veljavjoča določila, ki se stikajo s to tvarino. — Na dotednih mestih so popolni odgovori justičnega ministrstva, vsi kasnejši ukazi in razpisi ter premnoga razsodila najv. sodišča. V zbornik so uvrščeni tudi zakoni o državnem in upravnem sodišču ter pridejana so določila o konzularnem sodstvu; pozvane so odločilne točke najnovješih zakonov: o šku in o družbah z omejeno zavezo. Zbrani so prvič celini redi vsega slov. juga tostranske državne polovice; mnogo zakonov in ukazov je prevedenih prvič na slovenski jezik. Knjige se doda obširno stvarno kazalo, v katerega abecednem redu so i pravnički izrazi hravatskega uradnega prevoda, v kolikor se bistveno razlikujejo od slovenskih; neki zakoni, ki se tičejo zgolj Dalmacije, uvrščeni so samo v hravatskem besedilu. S tem je knjiga rabna i za Hrvate. — Vsled stvarnega kazala, navedbe uradnih obrazcev in kolkovine ter sploh vse uredbe bode ta knjiga v korist i potrebo ne samo pravniku, temveč vsakemu, ki ima posla s sodišči v civilnih pravnih stvareh, posebno pa občinskim in župnim uradom, denarnim zavodom (hranilnicam in posojilnicam), raznim zadrgam, trgovcem, obrtnikom i. t. d. — Knjiga obsegajo nad 50 pol (preko 800 strani) v navadni 8-ki, papir je najfinnejši, tisk razločen. Broširani knjigi bode tržna cena 7 K; v platno vezani 8 K; predplačniki jo dober za 5 K 50 h; vezano za 6 K 50 h; poštnina stane posebej 50 h. — Isti čas izide z enako obliko v posebni knjižici: odvetniška tarifa in sodne pristojbine ter veljavče jezikovne naradbe za okrožja nadsodišč: graškega, tržaškega in zadrškega. Knjigi, obsegajoči do 100 strani, doda se posebno stvarno kazalo. Ti knjigi bode tržna cena 1 K 80 h; s postnino 2 K; predplačniška cena je 1 K 40 h; s postnino 1 K 60; ako se predplača skupno s zbornikom, pa ni posebne poštnine. Predplačniki naj blagovole označene zneske poslati omenjeni tiskarni. Svetujemo, da si obe knjigi naročite skoro, ker se tiskati le v malo sto odtisih ter boderi le težko dobiti v knjigotržnicah po zgoraj navedeni višji ceni.

Socialne stvari.

Štrajk pekov v Budimpešti. Dne 13. t. m. so stopili peki v štrajk. Ako bi vsled tega nastala stiska za kruh, bodo vojaške peke poklicali mojstrom na pomoč.

Čevljariji v Pragi so priredili shod, na katerem so se čule pritožbe, da je poskočila cena usnju za 50 do 100 odstotkov. Zakriliv je to kartel velekapitalistov. Sklenili so pristopiti k čevljarski sirovinski zadruži ter podražiti čevlje.

Štrajk je izbuknil na Grškem med železniškimi uslužbencami. Vsi so stopili v štrajk in

železniški promet je bil docela ustavljen. Običajna pogajanja tudi tu niso vstvarila tal, da bi bil onemogočen nov štrajk.

Darila.

Dijaški kuhinji v Kranju je daroval g. Jakob Gorjanc, posestnik in gostilnec na Primakovem, vsled poravnave z g. Iv. Graiserjem isfotam 100 K (po sodnem adjunktu A. Selškarju).

Razglasila mestnega županstva v Kranju.

Razglas c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 25. septembra 1906, št. 13.334, da je prepovedano prodajati napihnjeno mesto in napihnjena pljuča. Po nasi deželi je navada, da se v meso ravnokar zaklane živine, zlasti pa ovac in kozá po odprtini njih kože s človeškimi ustnicami ali pa s posebnimi pripravami vpihuje zrak v ta namen, da se manj vredno meso, ki bi se sicer sesedlo in se videlo strjeno, kaže objemovitejše ali pa da se na sebi zdravo meso kaže lepše. Ravnotako se ravna s pljuči zaklane živine. Ker tako ravnanje z mesom in pljuči nima samo nomena varati občinstvo, ampak je uživanje takega napihnjenega mesa in napihnjenih pljuč tudi nagnusno in pod okoliščinami človeškemu zdravju škodljivo. c. kr. deželna vlada prepoveduje prodajanje takega mesa. Prestopki tega ukaza se kaznujejo po ministrskem ukazu z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198, eventualno po § 14 zakona z dne 16. januarja 1896, drž. zak. št. 89 iz leta 1897, o prometu z živili in nekaterimi uporabnimi predmeti. Mesovni oglednimi morajo izjaviti, da je tako meso neužitno in ga morajo odstraniti po obstoječih predpisih. S tem ukazom se primerno popolnjuje zdaj veljavni red o ogledovanju mesa in navodilo za mesovne oglednike na Kranjskem z dne 17. avgusta 1839, št. 18.369, gubernialni ukaz z dne 1. februarja 1840, št. 1870.

Spominjajte se
Narodnega Doma
v Tržiču!

Posamezne številke, Gorenjca'

prodajajo po 10 vin. v
Kranju g. Karel Florian, knjigotržec;
Škofj Loki g. M. Žigon, trafika, gl. trg;
Tržiču g. Josip Ahačič, trgovec;
Radovljici g. Oton Homann, glavna
trafika;
Bledu g. Ivan Pretnar, trgovec;
Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilničar
in posestnik;
Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;
Bohinjski Bistrici g. M. Grobotelk,
trgovec;
Kamniku g. Marija Ažman, trafika;
Ljubljani gdč. Jerica Dolenc, Prešernove ulice št. 52

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu budi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol - Kakao

ki ima najmanj tolčce v sebi, je torej najlažje prebaven, ne provršča nikoli sapresti in je ob najboljšem okusu izredno počeni.

Pristen samo z knenom

Ivana Hoffa

in s levjo varstveno znakom.

Zavojipo 1/4 kg 90 vinarjev

> 1/4 = 50

Dobiva se povsed.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1—21

Stanje vlog K 4,108.072—. Stanje hipotečnih posojil K 2,333.126·24.

• Ljubljana (Kolizej) R. Lang Marije Terezije cesta

180-15 Zalagatelj društva

c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga po-
hištva vsake vrste
v vseh obeh. Ogle-
data, slike v vseh
velikostih.

Pohištvo iz železa,
otroške postelje in
voziščki po vsaki
cenl.

Popolna oprava za
vile. Specjaliteta:
Gostilnički stoli.

Čudovita poceni za
hotelle, vile in za
letovišča 52 gld.

Modroci iz žlona-
tega omrežja, afri-
čanske trave all
žlome, prve vrste
vedno v zalogi.

Za spalno sobo od
180 gld. naprej.
Divan z okraski.
Oprave za jedilne
sobe, salone, pred-
sobe, cele garniture.

Specjalitete v ne-
vestinah balah. Ve-
liki prostori, pri-
stilno in v 1. nad-
stropju.

Za sobo: postelja,
nočna omarica, o-
mivalna miza, obe-
ščalnik, miza, sten-
sko ogledalo.

>>>>><<<<

Išče se dobro izvežbana

kuharica

katera je vajena za več ljudi dobro in varčno kuhati.

199 3-3

Kje? pove upravništvo „Gorenjca“.

>>>>><<<<

Stiče vam gospodino je posvetoma družinski blaginji!

Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu ovogata pravljavanja okusna, zdravja v preopah in poceni, ima torej nepreračunivo prednost za vseh gospodinjstev!

Predstavlja pri nakupovanju
kavice kavu Kathreiner in nato
vsega le izvene zareže s verižno
mazano črpalko Knopp.

Velika zaloga koles, šivalnih strojev
in izgolovljenih oblek

za gospode
in dečke.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam,
da sem založil poleg šivalnih strojev in koles tudi
veliko izgolovljenih oblek

za gospode in dečke dobrega dunajskega izdelka
99-20 v veliki izberi.

Obenem naznanjam, da se dobe kolesa popolnoma nova
od 65 gld. naprej, šivalni stroji pa že od 45 gld. naprej.
Velike važnosti je tudi stroj za pletenje nogovic, spodnjih
šopic i. t. d., ki je zelo pripraven za vsako večjo družino,
na katerem se lahko v enem dnevu naplete 6-8 parov
novih velikih nogovic; tudi stare se lahko podplete zelo
hitro. Pouk preskrbim vsakemu cenj. kupcu brezplačno
ter se ga lahko nauči v teku 4-6 dni. — Umetno vezenje in pletenje na šivalnih strojih se poučuje vsak dan
v moji hiši **zastonj**. — Da so šivalni stroji, kakor „Adler“,
„Bobbin“, „Ringšif“ i. t. d., katere prodajam jaz, ravno
tako dobri in še celo boljši od drugih strojev, koje pro-
dajajo druge tvrdke. Vrhutega so pa moji stroji še 20 %
cenejši. To pričajo mnoga zahvalna pisma od boljših kro-
jačev in šivilj, ki so kupili stroje pri meni.

Priporočam se sl. občinstvu, da se ozira pri nakupu
na mojo zalogu, kjer se najbolje in najcenejše kupi, ter
prepriča, da so moja zagotovila resnična.

Lovrenc Reboli v Kranju, glavni trg št. 189.

Izjava.

Podpisani izjavim, da
kdo moji soproti **Mariji**
Korošic na moje ali na
njeno ime kaj posodi ali
proda, ne budem jaz nič
plačal.

211 3-2

Flojzij Korošic
posestnik v Kranju št. 174.

Slavnim šolskim vodstvom
se najujidnejše priporoča za cenjena naročila
vseh šolskih tiškovin
s katerim je bogato založena
Tiškarna Iv. Pr. Lampret v Kranju.

Feller
Elsa Fluid

S to znakom varovanji Fellerjev ratlinski-esenčni fluid
odstrani kašelj, hripost, nervoznost, naduho, bolečine
v vratu, prsih in členih, trdnost, slabost, vnetja, težkoce
v dihanju, vročinske pojave, infarcento zasilenje
i. t. d., 12 malih ali 6 velikih steklenic franko 5 K,
24 malih ali 12 velikih 8 K 60 vin.

Naročajte pri **E. V. FELLERJU v Stubiči**, Elzin
trg št. 202, Hrvatsko.
Hvaljajo se tudi Fellerjeve odvajajoče rabarbara-kroglice
z znakom „Elsa-Pille“, 6 škatlic franko 4 krone, 12
škatlic franko 7 K 60 vin. Pravega balzama ne dobite
1, ampak 2 ducata franko za 5 K; izvrsten je pri tež-
kočah v želodcu. Zagorski prsn in siru za kašelj 2
steklenici 5 K. Pravo norveško ribje olje 2 steklenici
48 c. franko 5 K. 10-8

Pozor!

Najcenejše in najbolje se kupuje
sukneno, modno, platneno in manufak-
turno blago v

→ novi trgovini →

pri

na **IV. SAVNIKU** na
Glavnem trgu v Kranju
„pri Besenčanu“

ker ima veliko zaloge le najnovejše
mode, samo dobrega in frišnega blaga,
istotam je tudi velika zaloga potrebščin za
krojače in šivilje po tovarniških cenah.

Mavricij Smolej

urar in trgovec na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

pravih švicarskih žepnih ur

vsake vrste, dalje budilke, ure z nihalom, prstane in
verižice i. t. d. po najnižjih cenah.

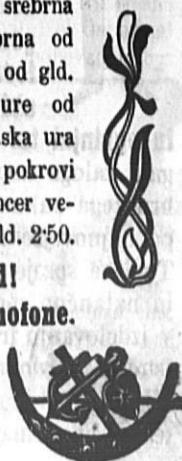
Popravila se izvršujejo v lastni delavnici, točno in
po nizkih cenah.

Preciziske ure kakor: Schaffhausen srebrna
od gld. 19·50 naprej, „Intact“ srebrna od
gld. 14·50 naprej, „Omega“ srebrna od gld.
14·— naprej. Sistem „Rosskopf“ ure od
gld. 2·40 naprej. — Prava zlata ženska ura
od gld. 9·75 do 18·—. Enaka s 3 pokrovi
od gld. 15·— do 29·—. Srebrna pancer ve-
rižica 100 gr. težka gld. 4·90, 50 gr. gld. 2·50.

Ceneje kot povsed drugod!

Potrebščine za kolesa in gramofone.

Zaradi kakovosti in
nizke cene priporo-
čam posebno preci-
zisko uro „Intact“.

Novo! Novo!
paten-
tirane **Acetylen-svetilke**

■ v 30. oblikah ■
izdelane

iz močne kovine,
fino ponikljane.
Luč je krasna in
polovico ocenejša
kot petrolejska.

Priporoča se go-
stilničarjem, obri-
nikom in sploh vsa-
komur. 178 26-7

Kdor si hoče pri-
braniti oči, naj kupi

Acetylen-svetilko

Dobi se samo pri:

A. J. Ivanc-u

Ljubljana, Rožne ulice, št. 8.

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko
zalogo pravih švicar-
skih zepnih ur
različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih
ur, verižic, prstanov, uhanov i. t. d.,
79-24 vse po najnižjih cenah.

Josip Pogačnik
krojaški mojster
Radovljica št. 41
Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občin-
stvu svojo delavnico v iz-
delovanje vrst oblek za
gospode, uradniških uni-
form, salonskih, turistov-
skih in kolesarskih oblek

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bo-
gata zaloga angleškega, francoskega in
brnskega sukna. Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in poceni.
Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro
in natančno mero se jamči. Špecijalist
v izdelovanju frakov in salonskih oblek.
Istotam se dobe tudi vsakovrstni dež-
niki in solnčniki najboljšega izdelka
ter se sprejemajo tudi popravila. 134 15

Vozni red

proge Trbiž—Ljubljana in obratno, veljaven od 1. oktobra 1906.

Osobni vlak štev.

1721	1711	1715	1713	1719	km	Postaje	1714	1716	1712	1718	1720
419	826	124	458	849		Trbiž	1032	256	715	1052	151
427	843	141	515	906	9	Radeče-Belapeč	1019	243	702	1039	155
438	854	152	526	916	17	Kranjska Gora	1007	231	650	1027	126
455	911	209	543	933	29	Dovje	945	209	628	1005	104
504	920	218	552	941	36	Hruščica	931	154	615	952	1251
509	925	223	557	946	39	Jesenice prih.	926	158	610	949	1245
523	933	238	646	949	39	Jesenice odh.	916	127	600	935	1220
529	939	238	659	955	42	Javornik	911	122	555	930	1215
536	946	245	700	1001	47	Zirovnica	902	113	546	921	1206
546	955	258	715	1010	52	Lesce-Bled	853	103	536	911	1156
552	1000	304	720	1016	54	Radovljica	842	1256	528	903	1145
601	1009	313	730	1025	61	Otoče	829	1253	515	850	1136
608	1015	320	737	1039	64	Podnart-Kropa	823	1238	510	845	1131
618	1025	330	747	1042	72	Sv. Jošt	808	1225	456	831	1118
624	1031	340	757	1048	74	Kranj	803	1220	451	826	1115
634	1043	354	811	1102	83	Škofja Loka	748	1206	438	812	1100
647	1054	406	822	1113	91	Medvode	735	1153	425	759	1046
656	1103	415	831	1122	97	Vižmarje	725	1144	415	749	1036
706	1112	427	848	1131	102	Ljubljana, drž. kol.	713	1136	406	741	1028
709	1115	430	846	1134	103	Ljubljana, južni kol.	710	1130	400	735	1025

Gorica ☀ Svoji k svojim! ☀ **Gorica**

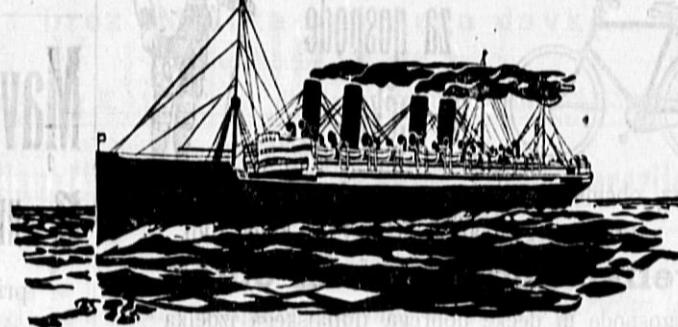
Hotel „pri zlatem jelenu“

V sredini mesta. — Narodno podjetje. — Krasna lega. — Nad 30 sob. — Velik jedilni salon, stekleni salon, točarna, klubove sobe, kegljišče. — Veliki in mal vrt za restavracijo, obsežna veranda. — Solidna postrežba.

Gorenjeil

Naša železnica vas vodi v Gorico! Podpirajte svoje rojake, ki se borijo za gospodarsko osvobojo od tujcev.

174 15-8

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki

,Severnonemškega Lloyd-a'

iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDWARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne «Pri starem Tišlerju».

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštana, reela in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington audi naše društvo posebno ugodno in izvredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

186-50

Kranjska tovarna lanenega olja

ZABRET & HUTER

KRANJ

priporoča po najnižjih dnevnih cenah

lanene tropine (preše) najboljše kakovosti, katere imajo v sebi 40—41% beljakovin z 9—10% olja po analizi št. 1901

c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča na Dunaju, dalje

sladko laneno olje, katero je mrzlo stiskano, nima v sebi nikakega albumina in je ravno radi tega najboljše kakovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše brez te sestavine, v toliki meri pridobe s to sestavino lanene tropine (preše).

208 12-2

Rezervna zaklada: K 66.277.

Denarni promet v l. 1905: K 3,216.500.

Posojilnica v Radovljici

registrirana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranične vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez odbitka rentnega davka. Hranične knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 $\frac{1}{4}$ %, na menice pa po 6%. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Uraduje se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, izvzemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranični račun št. 45.867.

151-12

Dva parna stroja

po 10 oziroma 18 konjskih sil, brez napake, še sedaj v obratu, večji z lastnim stojalom na kolesih (lokomobil) in

posestvo

obstoječe iz prostorne hiše, 6 sob, gospodarskega poslopja, rodovitno polje, senožeti itd., **se proda** pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša je posebno pripravna za vsako obrt, lastni vodovod, reka v bližini, železniška postaja.

Ponudbe na lastnika 210 3-2

I. Dernič, tovarnar

v Radovljici (Gorenjsko).

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9.

Velika zaloga izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.
Konfekcija za dame.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštne prosto. 194 6-5

Ludovik Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach na Koroškem) se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strelice po najnovnejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejemata vsakovrstno popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od mene preizkušene. 204 52-3

Ilustrovani ceniki zastonj.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznano najboljša, po najnovnejših izkušnjah higijene sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu ter gospoj Jerici Morič.

Izdelovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špitalske ulice 7. 76-52

North British and Merkantile'

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesijonirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in streli

na poslopjih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavaruje se lahko trvanjški in poljski pridelki, dalje celo živila, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalčina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem vjetju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6. 218-44

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Raspošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

priporoča svojo izborno zalogu najfinnejših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znank Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinnejšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošije zastonj in poštne prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 502. Nikelnasta anker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 245, enaka iz pravega srebra gld. 395, ista z dvojničnim trškim srebrom in močnim pokrovom gld. 6-60 in naprej.

Št. 505. Prava srebrna cilinder-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrov, gld. 4-85, ista z dobriem anker-kolesjem gld. 5-95 in napred.

188-15

MOTEL „VEGA“

— v Spodnji Šiški pri Ljubljani —

ob glavni cesti nasproti ljudski šoli.

se priporoča slavn. občinstvu za mnogobrojni obisk. Točijo se pristna bizejska, ljutomerska, dolenska in vrapavska vina ter mengiško dvojnomačno pivo.

Gorka in mrzla jedila ob vsaki uri. Posebna soba za večje družbe je na razpolago.

Velik vrt s teraso in krasnim razgledom na Kamniške planine in Šmarino goro.

125-16

Za tuje novo opremljene sobe: postelja 1 K, soba z dvema posteljama 2 K.

Jako ugodna prilika za letovištarje, za katere se cena primerno zniža.

Na razpolago so vsi domači listi.

Cene naadne! Točna postrežba!

Z odlič. spoštovanjem
ANTON MAVER, lastnik.

Pelerine in jope

za dame in gospode, deklice in dečke kakor tudi vso drugo obleko imam v veliki izberi v zalogi. 205 št. 3-8

Blago modno in sveže, cene nizke.

Se ujedno priporočam

L. Rebolj

Kranj, Glavni trg

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbno-umetno in konstrukcijsko klijatavačarstvo.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špecijaliteta: 74-14

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vase in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 139-21

Avgust Drelse

prva in največja tovarna

peči in glinastih izdelkov

v Ljubljani.

MEMBER OF JURY HORS CONCOURS

Zobo-tehnični ateljé Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korne, z ali brez nebne ploše, iz kavčuk kakor tudi zlata, daleje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovjem metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgama in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specijalist

Odpri vsako nedeljo od 8. do 6. ure

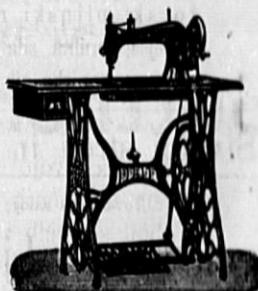
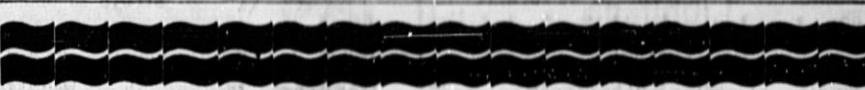
Kotle za žganje kuhati

prodaja najceneje trgovina z mešanim blagom

168-9

Peter Majdič „MERKUR“ v Kranju.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši za družinsko rabo.

Šivajo, pošivavajo, vežejo. — So nedosežni za obrne svrhe. — Šivajo naprej in nazaj. — Teko na krogličah! —

Glavno zastopstvo:

Frančišek Tschinkel

Ljubljana

mestni trg 19.

181-15

Kočevje

na gradu.

Pivovarna

G. Auer-jevih dedičev

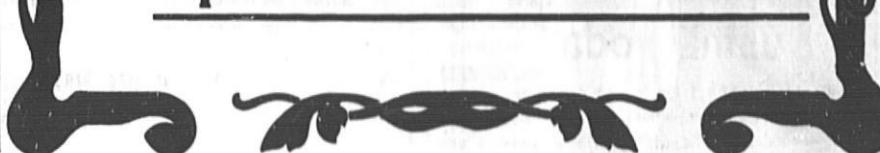
v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno

marčno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbi sv. Cirila in Metoda

Gorenjci! Svoji k svojim!

Kadar prideš v Ljubljano, obiščite

kavarno „LEON“

v Ljubljani, Stari trg št. 31.

Ondi dobite vsak čas najboljšo in najcenejšo kavo, raznovrstne likerje, pristno vino in priznano dobro vrhniško pivo. Tudi se lahko zabavaš pri redko se nahajajočem Polyphon-Ochestra.

136—15 Leon Pogačnik.

Gorenjci! Svoji k svojim!

Velikanski uspeh

dosežejo s tem trgovci in prekupovalci, ako naroče

75 kosov finega peciva po 2 vin. za K 1—
38 • • • 4 • • 1—

Razposilja

v najlepših kartonih

E. BRANDT 224
43

tovarna finega peciva v Kranju

HOTEL „ILIRIJA“

69—83 Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenjski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. Postrežba točna. Cene nizke.

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka
140-14 nasproti hotela „Union“

Sistem Balke

GOLDENE MEDAILLE
BERLIN 1901

priporoča za gojitev las in za umivanje gl. ve svoj zdravniško priporočeni gorko in mrzlo zračni sušilni aparati. Susti brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Zaloge vsakovrstnih vpletik strženih in zmehanih las. Oddelek za dame s separativnim vhodom.

Pod to znamko je spoznati prodajalne,

v katerih se prodajajo samo Singerjevi šivalni stroji

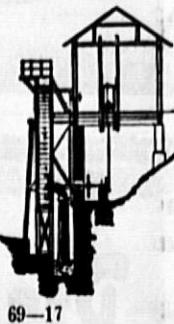
Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje

33—34

Kranj, glavni trg 192.

Svarimo s tem najnajnješje svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom «izvirne Singerce». Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki «izvirni Singerjevi stroji» kvajemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakega poročstva, niti depositati posumnih delov.

G. Tönnies

69—17

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost **šage in vse stroje** za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motori, najcenejša gonična sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Seydl

Najbolje za zobe

Bobiča se v lekarni g. K. Šavnikar v Kranju

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 71—51

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

Šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopolnijo na zahtevanje zastonj.

Bolnemu zdravje!
Pozor! Čitaj!

Slabemu moč!
Pozor! Čitaj!

Pakraške želodčne kapljice

delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in čevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranijo mrzlico in vse druge bolezni, ki nastajajo vsled mrzlice. Zdravijo vse bolesti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

201 20—4

Naj vsakdo naroči in naslov:

Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 59, Slavonija.

Denar se posilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledenča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v.

Slovanska zel

se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlu, bolečinam v prsh, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših pranh in pljučnih bolečinah.

Moja zdravila **Pakraške želodčne kapljice** in **Slovansko zel** priporočajo mnogi najboljši zdravniki.

Cena je sledenča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razposilja. Prosim, da se naroča naravnost od mene pod naslovom:

Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 59, Slavonija.

Čitaj! Naroči! Ne ho Ti žal!